

Jaromír
Slavíček

Života
střípky

Života střípky

Jaromír Slavíček

ELTISK Uherský Brod

Autorské právo © Jaromír Slaviček 2016

Fotografie © Jaromír Slaviček, Markéta Švehlíková,
Ivan Carvan, Pavel Kuča 2016

Ilustrace na obálce © Jana Jurásková 2016
Fotografie na obálce © Kamila Buráňová 2016

Vydal ELTISK Uherský Brod v roce 2016

ISBN 978-80-88116-48-6

Předmluva

Publikace Života střípky svým obsahem ve velké míře pojednává o událostech a věcech všedních dnů, se kterými se každý z nás čas od času setkává.

Mnohé epizodky v ní uvedené se tedy mohly či mohou přihodit komukoliv.

Ale přesto v jednotlivých příbězích může čtenář najít důvod k pousmání, ponaučení či příležitost k zamyšlení.

Ono totiž vlastně ani není šedivých dnů.

To jsou jenom naše unavené oči, které nechtějí vidět v dění obyčejných dnů jejich svátečnost.

Jeden den seniora

Probouzím se.

Venku začíná dopravní hluk. Jako první přijíždějí „Rumpoldi“, dělají děsný randál. Nakládají odpadky, dnes mně opět dali košem.

Procitám úplně. S potěšením konstatuji, že z jednotlivých údů nejlépe v noci obstála pravá noha. Právě té dávám při sesouvání z postele přednost, je přece ženského rodu.

Pokud se mně to na první pokus nepodaří, opakuji vstávání do té doby, až vybraná noha stane na podlaze coby první. Pověra je pověra!

Vytahuji žaluzie a alespoň obrazně se posmívám studentům, kteří jdou kolem do gymnázia, vypadají i na dálku poměrně dost vzdělaně.

Tradičně poslední jde Filip Res ze 4. B. Nechápu, jak může ten 1 km za 2 minuty do začátku vyučování stihnout...

Nastavím teplotu na pokojovém termostatu o něco vyšší, než je venku, a již mířím do kuchyně. Přemýšlím, co si udělám na snídani, nakonec se rozhodnu pro to, co si dělám každý den – kávu a pak to, co najdu kolem ní.

Zapnu počítač a s nechutí konstatuji už celého půl roku, že mně zase žádná maturantka nepíše. Nechápu ale, proč?

Copak si nevzpomínají na moje mládí?

Holím se, sleduji mezitím sýkorky na krmítku a kolemjdoucí mateřské školky s mladými učitelkami. Na posledně jmenované se dívám nejraději.

Pak si obléknu to, co najdu ze svršků nejdříve, a vyrazím do města.

Modlím se, abych nepotkal bývalé kolegy ze školy, protože vždy pak musím řešit dilema, jestli mám přejít do obrany, nebo zaútočit.

Většinou ale protějšek, znalý mých literárních braků, přejde po spatření mé osoby na druhý chodník a usnadní mně tím řešení situace.

Na rozdíl od žen se v obchodě nezdržuji příliš dlouho.

Nakupuji jen zdravé potraviny, po konzumaci kterých mně dlouho není dobře.

Při cestě samoobslouhou zpátky většinou neodolám polomáčeným sušenkám, četl jsem kdesi, že čokoláda je dobrá na potenci.

Centrum města opouštím poměrně rychle, nepatřím totiž k tzv. corso-penzistům, kteří nemajíce již slyšení doma, odchyťávají kolemjdoucí na ulicích a svěřují jim své prvohorní světa názory.

Po příchodu domů řeším, co dál.

Většinou začnu psát nějakou blbinu, abych naštvál čtenářskou obec, což se mně obyčejně podaří. Příbuzným napíšu, co si o nich myslím, a o to víc mě samota tíží.

Pak nastává čas nezaslouženého oběda.

Smíchám to, co jsem koupil, dohromady a se zájmem sleduji, jak na vařiči vzniká nedefinovatelná hmota pestrých barev.

Obsahuje všechny živiny a vitaminy, přesně tak, jak jsem to učil studenty. Má jen jednu vadu, nedá se jíst.

Premůžu se, ostatně, co by za ni dali v koncentracích nebo bezdomovci.

Pak se snažím doma najít nějakou práci. Docela se mně to daří, každou chvíli se hroutí střídavě jedna, nebo druhá strana domu.

Odpoledne jdu na zaslouženou procházku periferiemi města. Dost mně vadí, že mě jako první zdraví i ti, co už stáří nemohou ani chodit.

Po návratu domů usednu k televizi, ale zase tam vidím jenom násilí nebo mládí. Obojí mě znechucuje, protože nejsem už ani jednoho schopen.

Zamýšlím se nad svými perspektivami.

Na tento to úkon už potřebuji jenom zlomek času.

Stmívá se! Večeře je rutinní záležitostí, od oběda něco zbylo.

Opět spouštím počítač a přemýšlím, kterou stránku mám načíst. Zdá se mně, že už mě nic nemůže překvapit. K mému překvapení je tomu tak.

Usilovně k večeru přemýšlím, kam se podělo uplynulých několik desítek let. Na kloudné vysvětlení žel nepřicházím.

Začínám tedy uvažovat o spánku.

Místo Diazepamu beru nějaký večerní seriál. Spolehlivě zabírá. Noc je přerušovaná, orgán, který nemají ženy, zlobí. Mám na mysli ten, co není vidět. Hm, tímto výrokem jsem si moc nepomohl...

Noc končí.

Další den začíná.

Ježíši. znovu.

Co nadělám...

Časné nedělní ráno

Liší se o jiných?

Samozřejmě že ano.

Není obyčejné, neboť má svůj typický, nezaměnitelný ráz.

Má-li být ovšem takové, musí se dít pod jasnou nebo polojasnou oblohou, nejlépe s doznívající ranní rosou.

Prozrazuje ho už to nezvyklé ticho, ve kterém člověka neprobouzí rachotící Rumpold či proudy vozidel mířících ke svému cíli.

Po probuzení otevírám okno, rozpažím ruce a vdechnu nezvykle čistý, přímo voňavý vzduch.

Koutkem oka zahlédnu, jak sem tam projede po silnici osobní auto, dávající známku civilizace.

Pak už mně nezbývá, než se projít parkem.

V něm nejednou spatřím na lavičce se skloněným trupem i hlavou odpočívajícího mladíka, zjevně společensky unaveného.

Vedle něho se v trávníku povaluje polovypitá láhev, o minerálku zjevně nejde.

Mladému muži dělá společnost ranní trylkování ptáků a soucitné, někdy však i opovržlivé pohledy kolemjdoucích.

Registruji, jak Komenského sady před sedmou hodinou ranní spěšným krokem míří lidé na bohoslužbu.

Někdy kráčí osamoceně, jindy v hloučku souvěrců. Jsou svátečně oblečení, někteří v rukou drží zpěvníky.

Jdou mlčky, jen občas mezi sebou prohodí pár slov.

O kousek dál vidím na ranní procházce parkem pomalu se šourajícího důchodce, opírajícího se o hůlku.

Občas se pozastaví, pohlédne vzhůru a pozoruje ptačí dění v korunách stromů.

Dalšími běžně mnou potkávanými jsou pejskaři se svými domácími mazlíčky, všelijakými těmi jezevčíky, teriéry, čivavami.

Učiní pár kroků, zastaví se, to když pejska něco zaujme, anebo když ten potřebuje vykonat potřebu.

Pak se zase dvojice vodítkem spřažená dá znovu do pohybu, aby se uvedená situace po několika okamžicích opakovala.

Někdy se u nich pozastaví někdo známý a rozvine se vzájemná konverzace o počasí, úrodě švestek a tak podobně.

Snadno rovněž identifikuji ty, kteří se obtíženi plastovými taškami vracejí z nákupních center. Podle loga obchodníku na nich uvedeného lze usuzovat, z jaké dálky míří do svých domovů.

Cyklistů k ránu příliš nevidím.

Uherský Brod je totiž terénem svažité město, Broďané musí přidat na důrazu při šlapání do pedálů.

V parku někdy zastihuji i běžce, především mladé, a to hlavně děvčata. V šortkách a tílku vypadají přitažlivě, ale o to jim v těch okamžicích patrně nejde.

Poctivě si se sluchátky na uších odbíhají své naplánované kilometry.

Udržování tělesné linie si žádá oběti.

Ale je to vůbec oběť, nejde spíše o stavy euforie dané přílivem endorfinů?

Pokud se v tuto dobu vydám k nejbližšímu lesu, nemohou uniknout na kraji lesa mé pozornosti odstavená auta a poblíž nich lesem bloumající houbaři.

Jejich košíky v současném létě nebývají příliš zaplněné, patrně se hub milovníci spokojují s nálezy jen nějakých suchohřibů a holubinek.

S postupujícími hodinami a rychle stoupající teplotou uvedených spoluobčanů v ulicích, parcích i příměstských lesích postupně ubývá.

Naproti tomu v prolézačkách a na skluzavkách začíná být živo výskáním tam přítomných dětí, jejichž činnost opodál pozorně sledují někteří z rodičů.

A tím se vytrácí ta časně ranní, kouzelná nedělní atmosféra...

Koupě fotoaparátu

Když doslouží starý foťák, je potřebné přemýšlet o koupi nového.

Předpokládal jsem větší investici, a tak bylo třeba u tohoto druhu zboží sladit své představy s nabídkou.

A tak jsem obcházel obchody a prohlížel vystavené exponáty.

Mně jako amatérovi ale jejich vzhled příliš neřikal, samozřejmě kromě ceny. Chtělo to mít po ruce odborníka, ale kde ho vzít?

A tak jsem se obracel o radu k internetu.

Na jeho stránkách bylo foťáků tolik, že oči přecházely.

Začetl jsem se do jejich parametrů, bylo jich u každého často na několik stránek.

Čert aby se v těch údajích vyznal, říkal jsem si nejednou.

Uváděly rozlišení, zoom, světelnost, ale také zdroje energie.

Jimi byly buď baterie, nebo akumulátory.

Rozlišení v Mpx bylo také samozřejmě důležité, ale podle internetu prý zdaleka ne tolik, jak by si mnohý z nás představoval.

Tu moudrost jsem měl také od jednoho známého.

A konec konců, někdy může být velké rozlišení i na škodu, třeba tehdy, když fotíme obličej někoho, nebo nedej bože, svůj!

A co tak pročíst si recenze na fotoaparáty, napadlo mě.

Pokud byly recenzenty přehledně uvedeny klady a zápory fotoaparátů, mělo by mně být už více jasno.

Zjistil jsem, že ve velké většině případů byly posuzované značky chváleny, takže u některých jsem si už mnul ruce a zvažoval odchod do příslušného obchodu.

Ale jako naschvál se téměř u všech našel mezi chválícími recenzenty vždy alespoň jeden, který předcházející klady fotoaparátů totálně popíral.

Navíc se ještě označoval za profesionála.

Konstatoval:“ Foťáky chybí to a to. Lituji, že jsem si ho koupil. Kdybych si připlatil nějakou tu stovku, mohl jsem mít daleko lepší. Koupi nedoporučuji!“ postěžoval si.

A tím pádem jsem byl opět s výběrem fotoaparátu na začátku.

Postupně jsem přece jenom docházel k určitému rozhodnutí.

Nákup dál odkládat nebudu.

Vešel jsem do jedné z uherskobrodských elektroprodejen a začal se ochomýtat kolem jedné vitríny s několika vystavenými exponáty.

Spolu se mnou u ní stály dvě ženy mladistvého věku.

Příliš jsem jim nevěnoval pozornost. Ostatně proč také, přišel jsem přece okouknout fotoaparáty a ne je!

Když tu náhle jedna z nich obrácena zády k vitrině, bleskově s rukou vzadu vyňala škvírou vitríny fotoaparát a vsunula si ho kapsy.

Úplně jsem zkoprněl, nelžu.

Byl jsem aktuálním svědkem trestného činu.

To se přece musí oznámit!

Vzápětí jsem ale uslyšel.

„Tak takhle to dělají!“

Podíval jsem se do obličejů obou žen.

Omluvně se usmívaly.

„No, my jenom zkusíme, jak si zloději počínají při krádeži.“

Teprve v tu chvíli jsem si všiml, že ženy jsou oblečeny v pracovních pláštích.

Zalupal jsem po dechu a následně rádoby vtipně poznamenal.

„Tak konečně vím, jak se přichází k hotovému.“

„To není k napodobování, pane,“ káravě zaznělo z úst jedné ze žen.

„Vypadám snad na zloděje?“ kontroval jsem.

„Raději mně poradte, který foťák ze zde vystavených je perfektní a přitom cenově přijatelný!“ otočil jsem hovor.

„Tento, právě ten, na který se díváte, je v akci,“ ukázala jedna z prodavaček na hezký kousek.

„Což o to, vypadá pěkně, ale stejně si ho doma na internetu napřed prověřím.“

Nezlobte se!“

Scházel jsem ze schodiště s myšlenkou brzkého návratu.

Musím si s koupí pospíšet, přece probíhají povánoční slevy.

Doma otevírám internet.

Čtu: „Posiluje dolar, klesá koruna, a tím pádem ceny elektroniky půjdou co nevidět nahoru.“

„Můj ty Bože!“

Tak zítra nebo nikdy!

Půjdu si koupit Canon, a basta!

Nový pas

Tak jsem jednoho rána zjistil, že mám propadlý pas.

To se občas stává, že?

No, ale téhož rozbřesku jsem v rozhlasu zaslechl zprávu, že Schengen by mohl být za určitých okolností zrušen, a já bych se ještě rád do Trenčína podíval.

Musím si nechat vystavit nový, bylo mně hned jasné. Oblékl jsem si sako a vzal novou kravatu.

Přece musím na fotografii vypadat, ne?

A pak nelenil a zamířil na magistrát města.

Na chodbě před oddělením pasů a občanek jsem dlouho nečekal. Zasvítilo číslíčko na displeji a já vstoupil do vyhřáté místnosti.

„Potřebujete pas, vidíte?“ vstříc mně vyšel dotaz z úst mladé úřednice.

Jako kdyby mně ten úmysl vyčetla z očí.

Přikývl jsem hlavou.

„Dejte mně svůj občanský průkaz! A bude Vás to stát 600 korun.“

Předal jsem jí občanku.

„Vy jste mě, pane Slavíčku, učil, vzpomínáte si?“

„Jé, nezlobte se, nemohu si pamatovat tisíce studentů.“

„Nevadí,“ usmála se.

Začala si něco z mé občanky vypisovat a požádala o těch 600 korun. Podal jsem jí dvoutisícovku. Překvapeně se na mě podívala.

Důchodce, a má takové peníze, patrně si pomyslela.

Odběhla do pokladny zjistit, jestli má vůbec peníze na vrácení.

Podářilo se, vrátila mně potřebné.

Pak jsme si krátce zavzpomínali na společně strávená léta na gymnáziu.

Bylo si co povídat, ale čas běžel.

Ještě si vzpomínám, že jsem se jí zeptal, jestli ví, kdo úřaduje přímo nad její kanceláří.

Zavrtěla hlavou.

„No přece pan místostarosta,“ myslel jsem, že ji tou informací překvapím.

Lakonicky pak odpověděla, že její oddělení spadá pod jiné nadřízené.

Zklamaně jsem vydechl.

„A nyní, pane Slavičku, běžte do sousedícího boxu, pořídíme tam vaši fotografii!“

Bez odmlouvání jsem uposlechl, usedl jsem na židličku a vyčkával uvedeného procesu.

Přede mnou visel fotoaparát.

Upravil jsem si kravatu, přičísl zbytek vlasů.

Musím přece vypadat, co když bude na budoucí hraniční kontrole žena, že ano?

Ozvalo se „blik“ a bylo hotovo.

„Podívejte se vedle na monitor na vaši fotku!“ zaznělo doporučení. Podíval jsem se a hned zakryl rukou oči.

„Bože můj, za co mě trestáš?“ vydechl jsem bolestně.

„Vypadáte stejně jako dřív,“ ozvalo se za přepážkou.

Tim konstatováním mě paní úplně dorazila.

„Uděláme ještě jednu fotečku, musíte si ale více usmívat.“

Pokusil jsem se vyloudit na tváři úsměv Mony Lisy.

„Ano, teď je v pořádku, znovu se na sebe podívejte!“ zazněl pokyn milé úřednice.

Neomládl jsem ani napodruhé.

Co nadělám, zázraky se v mém věku nedějí.

Trochu jsem se obával, že po mně bude chtít ještě fotku z profilu. Pak by asi následovalo očíslování pořízených fotek a můj odvoz do Mírova za Kájínkem.

„A nyní dejte ukazováček na polštářek v krabičce, pořídíme otisk vašeho prstu!“ pokračovalo řízení. Stalo se.

„Máte na otisku velmi čisté linie.“

„To je mně na houby,“ špitl jsem.

„A nyní ještě přiložte i druhý ukazováček!“

Vyhověl jsem jí i v tomto symetrickém požadavku.

„Tak, a ještě prosím váš podpis a to je všechno.“

Učinil jsem tak a vrátil se k recepčnímu stolu.

Paní se i nadále usmívala.

„Takže, začátkem ledna si můžete přijít pro nový pas!“

Pousmál jsem si i já.

„Pokusím se,“ nepřesvědčivě jsem odvětil.

„Děkuji a na shledanou!“

„Na shledanou,“ ozvalo se za mnou.

„Jen abych se výdeje pasu dožil, doba je zlá, roky rovněž,“ pomyslel jsem si při odchodu z místnosti a zamířil koupit banány.

Rozhovor s nevidomým

Chodí kolem mého domů a svou bílou slepeckou holí „prohmatává“ chodník, občas se v nejistotě na krátko zastaví, aby otukal okolí a vzápětí popošel opět dál.

Před křižovatkou zůstává stát déle, vyčká, až ztichne provoz na silnici a pak ji zvolna přechází a míří ke své lavičce poblíž parku

Kolem pana Václava popochází či polehává jeho věrný průvodce labradorský teriér, zvaný Greko. V poslední době na lavičce sedává se svou přítelkyní, rovněž nevidomou paní Aničkou.

Když jsem procházel nedávno kolem, nedalo mně to, přisedl jsem si s dovolením k nim a pokusil se zvědět něco ze světa těch, jejichž život obestřela věčná tma.

Domníval jsem se, že nevidomí mají patrně jiný názor na svět kolem nás, alespoň tak jsem si to ve své naivitě myslel.

Předpokládal jsem tedy, že pohled handicapovaných bude jiný v náhledu na to, co je obklopuje, ale netrvalo dlouho a brzy jsem se přesvědčil o opaku.

Pan Václav se záhy sám nenuceně rozmluvil, zprvu o svém slepeckém psu, o jeho mírumilovné povaze a nenáročnosti na jeho péči.

„Když jste se tak zmínil o mírumilovnosti,“ zaprovokoval jsem, „ta není pro dnešní svět zrovna typická. Tento svět je plný utrpení,“ pokračoval jsem a očekával potvrzení mých názorů. K mému překvapení ale pan Václav odvětil:

„Ne, neřekl bych, že je všechno kolem nás špatné, na lidi je třeba dívat se a priori jako na slušné, přívětivé, i když se mezi nimi samozřejmě najdou výjimky.“

A pokračoval: „Víte, pane učiteli, já se setkávám s různými lidmi, a snad už s určitou intuicí po jejich prvních slovech poznám, o jakého člověka se jedná. Celkově si ale na jejich chování stěžovat nemohu.“

Asi byste chtěl slyšet, že mám jiné názory jako ostatní lidé, což by bylo pro čtenáře jistě zajímavější, ale to nemohu sloužit.

Proč bych se měl já svými názory lišit? Jistěže, i já mám problémy jako ostatní, ale každý problém je pro mě výzvou, abych se ho pokusil nějak řešit, nemyslíte?“

„Věříte v Boha, pane Václave,“ obrátil jsem list.

Chvilku zaváhal a řekl: „Přímo v Boha snad ne, ale v jakousi sílu, snad nějakou nadpozemskou inteligenci už asi ano a nemyslím si, a to znovu opakuji, že je všechno kolem nás špatné.“

Takže zase odpověď, kterou čím dál tím častěji slyším i u zdravých lidí. „Abych pravdu řekl, jsem trochu překvapen vaším pozitivním náhledem na svět, prostě jsem to nečekal,“ popíchl jsem ho.

A on pokračoval...

„Co nadělat, je třeba brát svět, jaký je. Něco se změnit dá, něco ne. Vyhledávejme to lepší mezi námi,“ ukončil toto téma.

„Není dokladem úpadku společnosti současný neutěšený stav manželských svazků,“ pokusil jsem se znovu změnit téma, přičemž jsem postřehl, že se Anička zaculila.

„Lidé upřednostňují prostě v manželství jiné hodnoty, často jsou sobečtí, hádají se kvůli maličkostem, co s tím naděláme,“ suše konstatoval.

Anička mu mlčky začala přikyvovat.

„A jaký máte denní režim?“ vyzvídal jsem dále.

„Vstávám poměrně brzy, dám si kávu, něco musím dát i Grekovi, no a pak se šourám do města. Příznám se ale, nedokáži dost dobře hospodařit s energií. Čtu v tom našem Braillovu písmu dlouho do noci, a pak se celý druhý den se necítím ve své kůži.“

„Určitě máte nějaké koníčky, můžete mně je prozradit?“

„Zabývám se numerologií a trochu hraji i šachy.“

Numerologií? „Vy tomu věříte“?

„Něco na tom je, ale tím by se měli zabývat lidé bez komerčních úmyslů,“ odpověděl.

„Mám rád i přírodu, jenom kdyby ji lidé jen tak neničili.“

„Neříkejte, že nemáte nějaké nectnosti,“ zaprovokoval jsem opět.

„Ale samozřejmě, že mám. Cigaretu si nedokáži odepřít, takových je nás přece hodně.“

Ale to k životu nějak tak patří. Důležité je, pozitivně myslet, na to hlavně kladu důraz, a nepřipouštět si příliš v životě problémy.“

Odmíchl se.

Pomalůčku jsem vstal, rozloučil se s oběma handicapovými, pohlídl Greka a odcházel.

Čekal jsem, že budu nevidomé utěšovat. Spíše jsem měl na závěr našeho hovoru pocit, že útěchu potřebuji asi více já sám.

Potíže s kalousem ušatým

Nikdy bych neřekl, že právě tento problém budu řešit.

Na hranici mezi mým a sousedovým pozemkem rostla statná thuja.

Měla téměř 17 metrů výšku, rozkošatělá, dominující svým vzrůstem širokému okolí.

Bohužel už neexistuje,

Sousedé ji nechali kvůli potenciálnímu nebezpečí, zlomení a pádu nedávno odstranit.

No a právě na tomto stromě se před lety jednoho jara objevil kalous ušatý, velká a zajímavá to sova.

Jsou pro ni typická velká peříčka nad obočím, už proto ten název.

Spatřil jsem ji tak nějak mimoděk.

Pohledem jednou vzhůru do koruny stromu.

Seděla na větvi poměrně vysoko nade mnou a pozorovala mě dost nezúčastněně.

Docela pěkný pták, kdyby...

Kdyby se po nějakém času nezačal pod thujou hromadit jeho trus.

A to ve velkém množství.

Bělavý šedý, nezapáchající. Bylo ho tolik, že jsem ho začal nazývat guánem a přemýšlet o jeho využití v hnojení stromů na zahradě.

Odnášel jsem ho kyblík za kyblíkem do odpadní nádoby.

Když se informace o sově na thuji dostala na odbor životního prostředí, začali se jeho pracovníci o působiště ptáka živě zajímat.

Dokonce se na něj přišli podívat a málem mně gratulovali k jeho výskytu. Jenže trusu přibývalo a přibývalo.

Začali jsme se se sousedem řešit, jak se ptáka zbavit.

Na křik a mávání rukami vůbec nereagoval.

Spíše se zdálo, že se našim počínáním baví.

Hleděl na nás svým krásně oranžově zbarvenou duhovkou svých očí.

Rozhodl jsem se danou situaci řešit radikálněji.

Vytáhl jsem na střechu garáže, která byla v blízkosti stromu, hadici, pustil vodu a proud z hadice zamířil na ptáka.

Výsledek byl tristní.

Na sovu dopadlo několik pramínek vody, ale zato já jsem byl promočen do niti. Pták se nehýbal.

I nadále stoicky přihlížel dění v okolí.
Rezignoval jsem, přestal jsem si ho všímat.
Po několika týdnech nás však tato sova samovolně opustila. Prostě se
přestěhovala jinam. Asi do klidnějšího prostředí.
Skoro mně bylo po ní smutno!

Foto: Ivan Carvan

„Rodinný“ autobus

O sympatickém vláčku motoráčku jsem psal ve své publikaci o Vlářské dráze. Ale ta pohoda v něm přítomná platí i o autobusech.

Ale pozor!

Pouze o některých.

Jedním z nich je autobus, každodenně mířící z Bojkovic do Vyškovce, konkrétně na koncovou zastávku, známou Hribovňu.

Zejména silniční úsek mezi Rasovou a Hribovňou má ukázkově romantický ráz, samotný autokar se pak vyznačuje doslova rodinnou atmosférou.

U motorestu do něho většinou nasedá jen pár „kopaničářek“ a chatařek, obtížených taškami

z nákupů, sem tam nějaký houbař s košíkem, někdy mladí turisté.

A často i já, abych nezapomněl.

Již při nedávném do něho nastupování jsem se na schůdcích ptal řidiče, jestli by mě „nevyhodil“ mimo zastávku u Valmontu, přejmenovaného na Chatu na Vyškovci.

Odpověděl:

„V žádném případě.“

Pomyslel jsem si, nu což, předpisy jsou předpisy. Mezi zastávkami se nevystupuje.

Po krátkém odmlčení řidič pokračoval:

„U Valmontu vás nevyhodím, bylo by se mnou zavedeno trestní řízení za fyzické napadení.

Přišel bych o práci.

Ale zastavím vám na požadovaném místě, samozřejmě.“

Ženy ve voze se rozesmály, já také.

A tak jsme vyjeli.

Už u Kopánek můj zrak obdařily nádherné výhledy na Uherskobrodsko. To se musí vidět, popsat se ty pocity prostě nedají.

U chaty Lopata jsem stočil hlavu zase doleva. Čekaly mě obdobné výhledy, tentokrát na Žitkovou, Beskydy a slovenské hory.

U Myšačky tomu bylo nastejno, avšak ještě z většího nadhledu.

A co teprve po mém „vyhození“ u Valmontu, pořád používám staré pojmenování.

Pohled dolů do Vyškovce, na Kykulu a Machnáč, Povážský Inovec, v dále pak Vršatec, Klák a někdy i Martinské hole.

No pohádka!

Pár stovek metrů odtud leží usedlost, kde kdysi odpočíval i Gérard Depardieu po svých náročných filmových rolích.

Při včerejší zpáteční cestě jsem do autobusu nasedal na Hribovni, již uvedené zastávce s příznačným názvem.

Na zádech jsem totiž měl batoh naplněný velkými praváky, neboť mám svoje místa.

Nelžu.

I na Salaši by mně záviděli. V autobusu jsem seděl pouze já a jedna mladá paní s dítětem. Pak ještě na podlaze u prostředních dveří pes.

Velký, černě zbarvený.

Způsobně seděl u schůdků uprostřed vozidla a s vyplazeným jazykem mě pozoroval. Zcela osamocen.

Paní se k němu nehlásila.

Rozjeli jsme se dolů směrem k Rasové. Po cestě nikdo další nenastupoval ani nevystupoval.

Pod Trojákem však autobus přibrzdil a zastavil.

Mimo zastávku, tam jak stojí ta vyřezávaná, velká dřevěná socha. Říkám si, asi nějaký známý řidiče chce nastoupit.

Nestalo se tak, dveře se otevřely a z vozu obrádně vystoupil „náš“ pes.

Dveře se za ním opět zavřely a my pokračovali v jízdě.

Otevřel jsem ústa překvapením.

Že by černý pasažér?

Na Rasové jsem poprosil řidiče o vysvětlení.

„Jak to, že pes věděl, kde a kdy má vystoupit?“

„No, jeho pán si kdesi zapomněl tašku, a tak se pro ni musel vrátit. Svého psa poslal k domovu napřed.

To zvíře se tady vyzná.“

Pootevřená ústa mně zůstala.

Jak říkám, „rodinný“ autobus.

Asi stačí zamávat rukou a řidič poutníkovi zastaví.

Jaký je to rozdíl od mezinárodních, navoněných autobusů s řidiči v bílých rukavicích a málem v livreji!

A závěr?

Jednoznačný!

Jsem na základě popisovaného přesvědčen, že v polozapomenutých koutech našeho krásného kraje jsou vztahy mezi lidmi daleko lepší nežli tam, kde se již byznys ujal vlády...

Nevítaná návštěva

Tak si jednou říkám, musím se podívat do našeho sadu kousek za městem.

Sdílím ho půl na půl s mým bratrem.

Příroda rozkvetla, doufal jsem, že větvičky na mých již poměrně starších stromech budou obsypány květy.

A už jsem také předběžně přemýšlel o postřicích proti jabloňovému padlí a květopasu. Sad je asi kilometr za městem, cesta k němu bývá za pěkného počasí docela příjemnou procházkou.

Odemkl jsem visací zámek při vstupu na pozemek, a vskutku, koruny stromů se utápěly pod záplavou růžovobílých květů.

Mnul jsem si ruce, i když jsem věděl, že zdaleka ne každý květ se přerodí v chutné jablko. Tak už to v životě chodí.

Postupně jsem se šoural k zahradnímu domku.

Tradičně ho obcháším, abych se přesvědčil o jeho stavu. Když jsem ale toho dne sešel k jeho odvrácené straně, ustrnul jsem.

Okno bylo rozbité, pod ním skleněné střepy. K oknu byl přistaven stolec, ale ten se na našem pozemku původně nevyskytoval, musel být odněkud přinesen.

Přemýšlel jsem o svém dalším postupu, ale zprvu mě zvědavost donutila nahlédnout oknem dovnitř.

Dveřmi jsem si zatím netroufal, co kdyby narušitel byl ještě vevnitř.

Pod oknem jsem si stoupl na špičky a opatrně pohlédl do nitra domku. Opět bylo vidět jenom sklo a rozházené věci ze skřínky se starými, zaschlými barvami.

Nepořádek jak se patří.

Jinak ticho.

Pak jsem vstoupil do domku dveřmi, abych už jenom konstatoval obdobný stav.

Co tam asi zloděj hledal?

Vždyť tam téměř nic nemáme. Jen zrezivělé hrábě, motyku, obyčejnou ruční pilu, kosu.

Nic jiného.

A tyto věci nechyběly. Tak asi šel po proviantu. Ale ten jsme tam nikdy nenechávali. Proč také, myši by se o něj přece snadno postaraly.

Vyšel jsem ven, a přes jeden pozemek spodněji uviděl souseda.

Šel jsem se mu svěřit.

Ničeho si nevšiml, pouze mně poradil, abych celou záležitost oznámil na policii. To mě samozřejmě napadlo taktéž, ale když se nic neztratilo, trochu jsem váhal.

Chvilku jsem na místě ještě pobyl, něco uklidil, na střepy a okenní rám pochopitelně nesahal.

Odpoledne jsem přece jenom zašel na policejní úřadovnu.

Je ve městě osazena už mladým personálem, a jak jsem zjistil, i několika policisty, které jsem kdysi učil.

Dvojice z nich, včetně technika, vzala vůz a jeli jsme na místo činu.

Po cestě se mě ptali na detaily, ale já kromě výše uvedených informací pro ně žádné další hodnotné neměl.

Na místě samotném mladý policista inkriminované místo zrakem posoudil a následně i vyfotil.

Jeho kolega, policejní technik, otevřel svůj kufřík a štětečkem s pomocí nějakého prášku odebíral vzorky.

Sympatičtí lidé, komunikativní.

Pak jsme se jejich vozem vraceli znovu na jejich služebnu k sepsání protokolu.

Vzpomínám si v této souvislosti na jednu žertovnou chvíli.

U nového hřbitova právě jejich kolegové kontrolovali rychlost vozů mířících od Prakšic.

Špitl jsem ze zadního sedadla k těm „svým“ policistům.

„Zmírněte rychlost, nebo vás pokuta nemine!“

Usmáli se.

Při rozloučení naznačili, že příliš velká pravděpodobnost zjištění pachatelů není.

Ale to jsem tušil.

V dalších měsících bratr nasadil na okna mohutné mříže, dveře obohatil dalšími zámky. Tak aspoň budou ta motyka i zrezivělé hrábě žít v klidu, bez nebezpečí svého případného odcizení!

Pátek – třináctého...

Už od rána sdělovací prostředky s ironií naznačovaly varování k tomuto dni, samozřejmě s dovětkem, že se jedná o pověru.

Statistiky nedokazují, že by se mělo souběhem těchto dat něco nekalého stát.

Přesto je zajímavé, že nemálo lidí v tento den raději nevyjíždí ze svých domovů, nechodí zbytečně do rušných ulic a vůbec se vyhýbají místům, kde by jim mohla hrozit nějaká újma.

Prý v některých hotelích dokonce vynechávají u pokojů číslo 13, pacienti v nemocnicích zase odmítají stanovený termín operace na tento den, a tak bych mohl pokračovat ještě dlouho.

Rozumný člověk se samozřejmě musí usmívat těmto obavám.

Takových pověr je!

Pokud někomu přeběhne černá kočka přes cestu, tak se prý někteří z nás raději vrací, anebo si namlouvají, že přeběhnuvší šelma nebyla až tak černá.

Proč by se právě v pátek třináctého mělo člověku nebo přírodě něco zlého přihodit?

V uplynulý páteční podvečer se sice už zrána venku oproti předcházejícímu dni hodně ochladilo, ale kolem poledne sem tam mezi mraky vysvitlo slunce, takže vcelku převládala pohoda.

Z éteru radiopřijímače tradičně zaznívaly negativní zprávy o problémech se státním rozpočtem, o množství sněhu na horách, a tak podobně.

Den jako každý jiný.

S nástupem večera se poeticky rozsvítila uliční světla, udělal jsem si tedy kávu a sedl k televizi, později i k počítači.

Všude klídek končícího lednového dne!

Radiožurnál nabízel příjemnou hudbu, přerušovanou pouze rozhovorem moderátora s kýmsi pozvaným.

Náhle cosi udeřilo!

Říkám si, asi něco redaktorovi spadlo ze stolu a podvědomě jsem obrátil hlavu k rádiu.

Ne, odtamtud ten podezřelý zvuk určitě nepřišel. Znovu rána, tentokrát jako kdyby někdo zabušil do dveří.

Že by přišel host na návštěvu, nemohl natrefit na zvonek a svůj příchod avizoval rukou?

I tato varianta se mně zdála dost nepravděpodobná a záhy jsem ji zavrhhl.

Pohlédl jsem mimoděk z okna a už uviděl viníka.

Prvního letos! Venku se rozpoutala sněhová bouře. Opravdová bouře, tak jak ji v zimním období znají z Milešovky nebo Luční boudy v Krkonoších. Vítr vrhal miliardy sněhových vloček, letos zatím v nížinách tak vzácných, krom jiného i proti mým oknům. Nešla otevřít a ani by to nebylo rozumné.

Koruny blízkých statných stromů se v náporu vichru ohýbaly jako Japonci při svém typickém pozdravu.

Viditelnost byla tak do 50 metrů a ji doprovázející hukot vichřice umocňovaly celkový dojem. Jakýsi chodec na chodníku s kapucí na hlavě v předklonu sváděl marný boj s větrnými poryvy, nedokázal udržet přímý směr chůze. Kužely světel projíždějících aut jen obtížně protínaly tmu a samotná vozidla zřetelně zpomalovala svoji jízdu.

„Čerti se venku žení!“

Přírodní živly tu zase jednou ukazovaly svoji sílu.

Na druhé straně musím konstatovat, že pozorovat sněhová mračna, útočící proti světlům lamp v přilehlém parku, byl vizuální požitek.

Samozřejmě asi jen pro toho, kdo tiskl obličej ke sklu okna zevnitř.

Vše trvalo jen několik minut, ale pocitově to bylo něco velmi poutavého!

Málem bych ale zapomněl...

Bylo... pátek třináctého!!!

Ach, ty kontejnery...

Odpadové hospodářství je běžnou součástí našeho života. Nežádoucí produkty našeho rodinného hospodaření tradičně odkládáme do popelnic.

U větších bytových jednotek jsou pak k dispozici velkobjemové kontejnery, ať už na plast, papír nebo komunální odpady.

I poblíž mého domu je takové seskupení uvedených nádob. Příčiněním jednoho městského zastupitele bylo umístěno do těsné blízkosti trafostanice na okraji městského parku.

Úložiště mám téměř neustále na očích.

Toto jinak jistě potřebné místo má svůj denní řád. Jako první k němu přijíždějí rumpoldi, městská firma zaměřená na odvoz odpadů.

Po zastavení kuka vozu dva pracovníci firmy sestoupí ze stupaček a ujmou se kontejnerů, které následně přivlečou k výsypce vozu.

Upřímně obdivuji tyto zaměstnance, neboť nejednou pracují i v krajně nepříznivých podmínkách. V dešti, horku či mrazu se nadřou, obrazně řečeno, jako koně.

Pravda, někdy ještě před uchopením kontejnerů do nich nahlédnou a maličko jejich obsah prohrábnou.

Bývají tam totiž uloženy věci, které se dají ještě znovu upotřebit.

To, že sem tam za kontejnery vykoná pracovník firmy svou malou potřebu, nepovažuji až za tak velké faux pas, jsme přece jenom lidé.

Po odjezdu vozidla chodí k této lokalitě lidé z nedalekých „svobodárek“ a odpadky uložené v sáčcích vkládají do nitra kontejnerů.

Z blízkého údolí sem každé ráno přichází i shrbená stařenka s vozíkem, která si nějakou tu drobnost z jejich okolí uloží do svého vozíku.

Dalším pravidelným návštěvníkem těchto míst bývá vychrtlý muž, vzhledu Mahátmy Gándhího.

Ten přijíždí na kole, které u trafostanice odloží a dlouhé minuty se pak pečlivě v odpadech přehrabuje.

Samozřejmě mívá i konkurenci, ale co je to proti stovkám lidí na skládkách odpadů poblíž slumů v rozvojových zemích, kteří tam tímto způsobem nacházejí obživu.

V poledne si kontejnery přece jenom trochu oddechnou. Další nápor zažívají až v pozdějších odpoledních hodinách, kdy je u nich rušněji.

Občas k nim přijedou i dodávky od malířů či jiných řemeslníků. Její firemní odpady jsou hmotné a brzy zaplňují kontejnery až po okraj.

Po setmění se pak dostavuje ke kontejnerům „městská honorace“.

Nablýskaná, luxusní auta. Jejich řidiči bez ostychu rychle vyloží to „svoje“, zavrou dveře kufru auta a plynule odjíždějí.

I mnozí místní využívají tmy k přinesení toho, co už považují ve své domácnosti za nadbytečné. Trochu bázlivě se při odkládání odpadu dívají po okolí, jestli je někdo nepozoruje. I tito lidé se u kontejnerů zpravidla nezdržují dlouho.

V hluboké noci se pak stávají obyvateli uložistiště už jenom toulavé kočky a známí hlodavci. Ty přirozeně zajímá to, co bývá uloženo mimo kontejnery.

Pohrdají vyřazenými televizory, počítači, ale i matracemi či lahvemi. Zajímají je hlavně zbytky potravin, což je zcela pochopitelné.

Kdo darebně ukládá věci mimo objemné nádoby, lze jenom spekulovat.

Pachatele neodradí ani neumělé nápisy na okolní stěně, že uložistiště není sběrným dvorem. Někde prostě selhala výchova, mravní a ekologické povědomí.

Po upozornění pracovníků místního odboru životního prostředí na toto nekalé jednání některých našich obyvatel dochází rychle k nápravě.

Ale situace se v dalších dnech bohužel opakuje. Možná by v těchto místech pomohla kamera nebo fotopast.

Když je tato moderní elektronika vysoce účinná ve foto odchytu divé zvěře v Beskydech, snad by našla opodstatnění i u kontejnerů.

I když být takto zastížen mimo jiné i u malé potřeby, tak nevím, nevím.

Trable s autem

Stejně na něho ale vzpomínám rád.

Na které konkrétně?

No přece na moje bývalé auto, Škodu 105.

Dnes už takové na silnicích skoro neuvidíme. Byla by na posměch řidičům „milionových“ aut.

Ale plech jako plech, že ano?

S tou mojí škodovkou jsem najezdil, stejně jako jiní řidiči, desítky tisíc kilometrů.

Většinou v pohodě, ať už to bylo ve městech, horách, doma, ale i v cizině.

Občas se něco v ní pokazilo, ale opravil jsem si potřebné sám, anebo prostřednictvím autoservisu.

Údržba této škodovky nebyla až tak náročná, díly do ní se daly docela dobře sehnat.

Kromě příjemných zážitků s tímto vozem, které převažovaly, nebyla ovšem nouze i o dramatické události.

Vzpomínám si, že jsme se kdysi s otcem vraceli ze seniorského tenisového turnaje v Trenčíně. Byl červencový večer, téměř už tma.

Provoz na silnici byl daleko řidší jako dnes.

Po přejetí hranice jsme vjeli do Starého Hrozenkova a auto čekalo známé prudké stoupání nad touto obcí.

Ale po několika stech metrech jízdy se začaly vzadu v motoru ozývat podezřelé zvuky, připomínající vařící vodu.

Zastavil jsem, a opravdu, voda z chladiče byla pryč.

Vyvřela.

Opatrně jsem nacouval zpátky do Starého Hrozenkova, v hostinci naproti kulturáku vyprosil kýbl vody, doplnil jí chladič a znovu se vydal do kopce.

Situace se bohužel ve zlém opět opakovala.

Po dalším zacouvání zpátky jsem si uvědomil, že musím přijít na kořen problému.

Ale všude kolem nás se prostírala tma tmoucí.

Začal jsem rezignovat, chtěl jsem vůz nechat v obci a do Uherského Brodu se vydat autobusem.

Přesto jsem ale začal ve tmě šmátrat v motorovém prostoru vozidla, a vida! Nahmatal jsem přetrženou řemenicí k větráku chladiče.

Že mě to nenapadlo dříve?

No jo, ale co teď?

Záložní řemenicí jsem neměl.

Napadlo mě místo ní použít řemínek od mého tenisového zavazadla.

S obtížemi jsem ho na hřídel větráku navlékl a se zvědavostí natočil motor.

Šlo to.

Kopec jsme pomaloučku vyjeli a pak už to šlo po rovině k motores-tu Rasová s následným sjezdem do Brodu.

Není nad vynalézavost.

Ale po pravdě řečeno, na uvedenou závadu jsem mohl přijít dříve.

K mému tehdejšímu autu se váže ještě jedna zajímavost.

Kdysi, rovněž hodně večer, po lyžování na Lopeníku, jsem se snažil na parkovišti u chaty Lopaty na Mikulčině vrchu nahodit v silném mrazu motor.

Nešlo to.

Holt, byla vybitá baterie.

Vytlačil jsem vůz k silnici a pomalu bez motoru sjížděl k motores-tu Rasová.

Ani cestou tam motor nenaběhl.

Nechal jsem auto napolo v příkopu a autobusem „Trenčanem“ sjel domů s tím, že se pro vůz s někým druhý den vrátím.

S někým známým, kdo mě odtáhne.

Druhý den jsem skutečně s jedním dobrým člověkem sjel k mému autu, navázali jsme auto lanem k tažnému vozu, já sedl k volantů svého promrzlého vozu, a obě spřažená auta se rozjela dolů k Bystřici pod Lopeníkem.

Po několika stech metrech jsem se však zděsil.

Přes rychle mým dechem zamrzající okno jsem neviděl nic, ale vůbec nic. Znamení k zastavení jsem tažnému vozu nemohl troubením dát, baterie byla vybitá.

Stáhl jsem okýnko, mával rukou.

Marně.

S hlavou ven z okna auta vystrčenou jsem dlouho nevydržel, to ráno bylo – 20 stupňů Celsia.

Snažil jsem se pozorovat zasněženou silnici, ale občas musel hlavu zastrčit zpátky do vozu, jinak bych rychle omrzl.

No, jak jsem dojel do města, ani nevím.

Bylo to o život a o štěstí!

Podobná situace se o několik let později, tentokrát v létě, opakovala s jiným vozem.

Vyjel jsem do příměstského lesa a procházel jsem se v něm.

Po procházce jsem nasedl do své postarší felicie, otočil startovacím klíčem...a nic.

Ani tuk.

Takže vybitý akumulátor, to by napadlo snad každého.

Holt, musím pěšky do Brodu si pořídit jiný, došlo mně.

Komplikace.

Nasměroval jsem své kroky lesní silničkou k městu. V tom spatřím proti mně jedoucí auto městských strážníků.

Zastopoval jsem je a poprosil o radu.

„Pane Slavíčku, auto vám nastartujeme startovacími kabely, ale ty ve voze momentálně nemáme. Nic se neděje, i když máme namířeno na besídku s dětmi do Střediska environmentálního vzdělávání v Maršově, nasedněte, sjedeme pro kabely zpátky do města!“

Vraceli se se mnou dobrých pět kilometrů na městskou strážnici. Po návratu k mému autu a zapojení kabelů motor naskočil a já si mnul ruce.

Se dvěma strážníky jsem sjel do Maršova k Ekologickému centru, kde v tu dobu pobývaly mateřské školky z Hradčovic i Drslavic.

Více jak šedesát malých capartů ve věku od tří do šesti let sedělo na paloučku, nedaleko se pásli tři koníci, poblíž kraje blízkého lesíku plápolalo ohniště s vedle připravenými špekáčky.

Prostě idylka.

A právě do takové přírodní scenérie přišli oba strážníci.

Načež začala velkolepá diskuze.

„Tak, děti, kdopak pozná, kdo jsme?“ zazněla první otázka strážníků.

„Policisti,“ špitlo jedno dítě.

„A jak se tito poznají?“

„Mají modrou košili a pistol,“ odpovědělo jiné.

„Ano, ale tu nemusí mít. A na co máme, děti, tato želízka?“ strážník ukázal dětem pouta.

„Na zloděje.“

„Správně.“

„A abyste se neztratily, děti, co musíte?“

„Musíme chodit s maminkou,“ zaznělo z mnoha hrdélek.

Otázek strážníků bylo daleko více, odpovědí, byť slovně neumělých, také.

Ručky se zvedaly, některé odpovědi dětí vzbuzovaly úsměvy jak u učitelů mateřinek, tak i u pedagogů volného času z brodského Domu dětí a mládeže, organizátora pobytu.

Pak měly děti možnost ohmatat si obušek, navléci si neprůstřelnou vestu, seznámit se s vysílačkou, dokonce i s vozidlem městských strážníků.

Takový poznávací zájem bych přál školákům na všech stupních škol.

Já ale musel zpátky do Brodu.

A opět mně strážníci pomohli startovacími kably.

Motor naskočil a já se vracel do domova.

Ale uprostřed Rubanisek znovu začal motor vynechávat, až zhasl zcela. Věděl jsem ale, že oba strážci zákona se budou za pár desítek minut vracet stejnou trasou.

Za chvíli se objevili a já je s provinilým výrazem ve tváři už po několika minutách poprosil o pomoc. Stalo se tak, ale tentokrát již automobil neožil.

Strážníci mě zavezli domů, já pak poprosil svého sympatického souseda, aby moje auto pomocí lana odtáhl do Araveru.

S vytřeštěnými očima a s nohou na brzdovém pedálu jsem do tohoto opravárenského místa dojel, abych tam přítomné pracovníky požádal o resuscitaci mého auta.

I když už bylo těsně před koncem páteční pracovní doby, vyšli mně všemožně vstříc, vozidlo si předběžně prohlédli, a budou ho opravovat ihned po víkendu.

Ale s takovou ochotou, s jakou jsem se setkal ten den u strážníků brodské městské policie, konkrétně pana Martina Kovaříka a Zdeňka Kadlčka, takovou jsem v životě nezažil.

Skláním se před jejich vystupováním, jejich snahou a obětavostí věnovat se nejen svým běžným pracovním povinnostem, ale i těm našim nejmenším.

A konec konců i neobyčejnou vstřícností vůči mně samotnému.

Parkování

Jako kdyby nebylo dost na tom, že v pošourné zimní ráno jsem musel nasednout do svého studeného auta, zaláteřit nad námrazou na jeho oknech a modlit se, aby motor po nočních mrazech vůbec naskočil.

Pak teprve rozsvítil světla, připoutal se a pomalu vyjel za nákupem k nejbližšímu obchodu.

Netrvalo dlouho a na uvedeném místě jsem otráveně konstatoval, že u něho moje autíčko oddechu místem odstavení nenalezne.

Kam ho mám jenom odložit, položil jsem si otázku.

Vždyť všude je plno, vidím při okraji vozovky jenom dlouhou a souvislou řadu aut. „No nebylo to ke znechucení, řekněte?“

Zamířit do placených zón?

Ty bývají také někdy dost daleko od středu města, tedy od obchodů, úřadů i škol. „A navíc, proč také zbytečně obtěžovat automat a ochuzovat tím svoji kapsu, že ano?“

A tak jsem pokračoval pomalou jízdou s vykloněným tělem v popruhu a očima na stopkách v průzkumu okolí.

Konečně!

Nalezl jsem volné místo.

Tak aspoň že tak!

Takže jsem zkusil zaparkovat na daném místě.

Ježíši, zrovna do toho místa kdosi najížděl.

To snad není možné! Taky mohl přijet o něco později, anebo já zase o nějakou tu sekundu dřív!

Tak to zkusím kousek dál, řekl jsem si.

Tak znovu!

Nasedl jsem do auta a otráveně vyjížděl.

Projížděl okolními ulicemi a nikde pořád nic!

Zamířil jsem si to tedy dál od centra. Tady, tady, konečně je okraj vozovky prázdnější.

Parkuji.

„Co je to, proboha, přede mnou zase za tabuli s jakýmsi nápisem? „Vyhrazeno jen pro zaměstnance podniku.“

„Proč jsem si toho ale už při svém příjezdu nevšiml? Kam se to jenom díval?“ neskřýval jsem ve svém nitru pocity viny.

A tak dál, po větru jen.

Malý zážrak!

Opět vidím mezeru mezi vozidly!

Honem, musím se v ní se svým autem bez váhání usídlit, blesklo mně hlavou.

Najížděl jsem podle předpisu před první stojící auto a pomaloučku couval do uvedené proluky, metr za metrem, toče volantem.

Jako naschvál se za mnou i přede mnou objevila v úzké ulici jedoucí auta a blikala. Asi jsem jim měl co nejrychleji uvolnit cestu, napadá mě.

Urychlil jsem tedy couvání, ale začal být trošinku nervózní. Co kdyby si zastavující řidiči začali ťukat na čelo?

Sledoval jsem vzdálenost obou mých nárazníků od stojících aut, mezi které jsem nacouvával, ale také tváře čekajících řidičů, hlavně pak jejich grimasy.

„Proč máš, ty moje felicie, tak malý rejď?“ vyčítal jsem svému autu.

Konečně jsem stál ve vytoužené prostoru.

Hluboce jsem si oddechl.

Vypnul světla, sejmul pás.

No mám to konečně za sebou. Vystupoval jsem.

Chystal jsem se zamknout dveře.

„Pane Bože, co je to tady na silnici napsáno?“ „Vyhrazeno pro invalidy.“

To snad není pravda. A takové krásné místo na stání to bylo. Vytypovaný obchod byl vzdálen jenom asi 80 metrů.

A tak znovu jsem opět otočil klíčem v zámku a startoval, po kolikáté už.

O kousek dál už jsem měl už jistotu, žádný zákaz, žádné vyhrazené místo.

Po třetí jsem vypnul motor.

Nikde nikdo.

No, ale do centra to bylo skoro 500 metrů. Taková dálka pro dnešního člověka... Kdo to má jenom chodit?

Musí být ty obchody jenom v tom středu města? Nemohou být více na jeho periférii? Ale vzápětí mně došlo, že by tím pádem tam byla i auta.

„Je vůbec nějaké řešení, nějaká rada?“ položil jsem si otázku

Samozřejmě že je!

Zní:

„Naučme se znovu využívat svých nohou!“

Bude to náročné, já vím, ale když to zvládali naši předkové, proč bychom se to nemohli znovu naučit i my?

Parádní podívaná

Mám na mysli zatmění Slunce.

Ráno jsem nemohl dospat. Bylo mimochodem velmi, velmi chladné.

Už první pohled z okna na jasnou oblohu mně ale napověděl, že se bude v plné kráse odehrávat očekávaný astronomický svátek.

Speciální folii na pozorování jsem měl připravenou už od včerejška, zbývalo ji jenom vpravit do obruby brýlí.

Ne a ne se to podařit. Nakonec si ale folie přece jenom dala říct.

No, a pak už jsem jenom hlídal ciferník hodin. Měsíček se po půl desáté začal stydlivě zakusovat do okraje sluníčka.

Věděl jsem, že musím mezi lidi, zážitek tohoto druhu by měl být prožíván v kolektivním duchu.

A tak jsem se vydal k Domu kultury, kde se už zástup úkazu chtivých diváků účastnil úvodního ceremoniálu.

Uviděl jsem tam stát městskou honoraci, ředitele hvězdárny pana Ing. R. Rajchla, redaktora J. Kvasničku a mnohé další osobnosti.

Jednak dospělé, ale i hodně mládeže ze škol. Doufal jsem, že i ostatní žáci měli na škole v těchto chvílích volnější program.

Slova se právě ujímal místostarosta města, pan Ing. P. Vrána. Hovořil o ouvertuře digitálního planetária.

Svémi dalšími slovy pak přešel k vlastnímu zatmění. Já však spěchal dál dolů do města, za nákupy, ale i za fotografováním.

Chtěl jsem být originální a fotit úkaz v určitých souvislostech.

Podle pověr mají být lidé v době tohoto astronomického jevu k sobě vstřícnější.

Mohu to plně potvrdit, v prodejně obuvi jsem byl obslužen neobyčejně rychle k mé plné spokojenosti.

Stejně tak v prodejně barev a laků.

Jenže právě v tu chvíli vrcholilo zatmění a pan vedoucí před vchodem do své prodejny chtěl pozorovat prostřednictvím diskety ubývající sluníčko.

Nabídl jsem mu zapůjčení své pomůcky, ovšem vázal svoji vstřícnost na slevu kupované barvy na fasádu.

Mávl nad mým altruismem a navazujícím vydíráním rukou.

Dívali jsme se pak oba dva svými pomůckami na Slunce a téměř současně konstatovali: „Spíš jak zatmění Slunce to vypadá jak turecký půlměsíc.“

Ach Bože!

Ty pověry, ty asociace... Nejednou v minulosti totiž Uherský Brod na vpády Turků doplatil.

V okamžicích největšího zatmění jsem si všiml i jevů meteorologických.

Opravdu bylo o něco chladněji, myslím oproti začátku jevu, bylo rovněž pozoruhodné, jak

krajina v okamžiku největšího zatmění zsinala.

Ano, tento termín, tedy zsinalost, se mně zdál být pro vyjádření stavu atmosféry nejvhodnější. Žádné jiné přirovnání se mně v tu chvíli více nehodilo k vyjádření mých pocitů.

Vracel jsem se přes park domů. Stovky dětí se tam honily kolem stromů, sem tam je zaujala nějaká pobíhající veverka.

Děj na obloze ani tolik ne.

Ostatně proč také?

Těch zatmění Slunce si ještě užijí. Jedna z učitelek mateřské školy mně na pozorování doznívajícího zatmění nabízela svářečskou masku.

Já však už byl napozorován dost a tak jsem s díky její nabídku odmítl.

Po návratu domů jsem ještě zvažoval podle pověr doporučené nahlédnutí v době zatmění do kádě s vodou ohledně věštění budoucnosti.

Neučinil jsem tak, předpokládaný obraz na hladině by byl zcela určitě chmurný a zbytečně bych si jím kazil zážitek toho dne.

Polostínové zatmění Měsíce

V pátečním večeru, jak už bylo s předstihem avizováno, došlo k u nás viditelnému polostínovému zatmění Měsíce.

Úplné zatmění Měsíce, jak jistě víme, vzniká při průchodu našeho kosmického souseda zemským stínem.

Teoreticky by k takovému úkazu mělo dojít pokaždé, když je Měsíc v úplňku a nachází se v tu dobu přesně na opačné straně oblohy než Slunce.

Pokud je Měsíc v úplňku na obloze od zemského stínu ve vzdálenosti menší, než jeho úhlový průměr, můžeme spatřit pouze jeho polostínové zatmění.

Těšil jsem se na ten astronomický úkaz s předstihem, jenom jsem si přál, aby se přicházející frontální systém opozdil o nějakou tu hodinu.

Vyšlo to o fous.

Mračna na západním obzoru už hrozila.

Následně jsem byl trochu zklamán z toho, co jsem uviděl. Levá horní část Měsíce byla těsně před devátou hodinou večerní jen trochu začouzená, skoro to nestálo za řeč.

Ale co, bylo to vlastně svým způsobem štěstí. Pokud by totiž došlo k úplnému zakrytí měsíčního kotouče, tak běda nám, běda!

Obecně se zatmění Měsíce považuje za špatné znamení, tento jev totiž bývá nejednou spojován s katastrofickými a hrůzostrašnými událostmi.

V jedné mayské legendě se například setkáváme s tvrzením, že Měsíc je při zatměních požírán obrovským jaguárem, který si po své vydatné hostině pochutná i na lidech.

Zjevení zatmělé Luny mohlo rovněž mít za následek převratné dějinné události.

Tak například zatmění Měsíce z 27. září roku 14 našeho letopočtu údajně oznamovalo smrt prvního římského císaře Augusta Caesara, který se s tímto světem rozloučil o čtyři týdny dříve.

Je ale s podivem, že pověry a mýty o zatměních se nevyhýbají ani době současné.

Ale proč tyto chmurné úvahy v tyto chvíle rozvádět, vždyť v uplynulý páteční večer šlo přece jen o polostínové zatmění?

Takže věřme, že se snad v nejbližších dnech ve světovém dění nic až tak dramatického nestane, vyloženě černě nevidím ani pondělní zasedání brodského zastupitelstva.

A kdyby přece jenom všechno nevyšlo podle našich představ, tak rozhodně nepůjde o zkázu naší civilizace.

A ještě jedna zajímavost se týká těchto dnů. Páteční úplněk byl zároveň součástí i tzv. sklizňového měsíce.

O co jde?

Sklizňový úplněk, který nastává v září nebo v říjnu, by měl být velmi důležitý pro ty, co pracují na polích.

Měsíc totiž za tohoto úplňku začíná vycházet jen chvilku po západu slunce a svým světlem poskytuje dostatek času sběračům ke sklizni plodin.

Jen aby to byli jejich vlastníci, s obavou dodávám!

Karpatské toulky

V pátek 22. 7. měla být uspořádána v uherskobrodském Café Clubu vernisáž 16 velkoformátových fotografií karpatské krajiny pana doktora Pavla Kuči.

Rozhodl jsem si jí zúčastnit nejenom kvůli předpokládaným hezkým fotkám, ale také proto, že jsem s panem doktorem před téměř 40 lety mýtil náletové dřeviny v PR Drahy.

Pan doktor dlouhou řadu let působil jako vedoucí pracovník CHKO Bílé Karpaty, takže zná kouzelná zákoutí a taje karpatské přírody velice dobře.

Do Cafe Clubu jsem přišel na čas, autor fotografií tam ještě nebyl, ale zahlédl jsem ho před kavárnou.

Představil jsem se mu, prohodili jsme spolu několik vět.

Poprosil jsem ho o výpomoc při určování hornin a nerostů na místním gymnáziu. Je totiž vystudovaným geologem.

Samotná vernisáž byla započata proslovem pozvaného ředitele Národního parku Podyjí, pana doktora Tomáše Rothröckla.

Oba přírodovědce pojí dlouholeté přátelství, což jednoznačně vyplývalo z jejich následné slovní komunikace.

Nebylo a není nejmenších pochyb o tom, že spolu s jinými odborníky jsou oba dva vynikajícími znalci a obdivovateli karpatské přírody, a to nejenom v rámci své profese, ale i ve svém volném čase.

Již po prvním zhlédnutí vystavených fotografií pana doktora Pavla Kuči bylo zřejmé, kterým směrem se ubírá jeho umělecký zájem.

S profesionalitou jím pořízené snímky zachycovaly originalitu divoké, ale přece tak lákavé krajiny hor a údolí.

Nejinak tomu bylo při autorově prezentaci vlastních zážitků z míst, ve kterých mohl všemi svými smysly a s plným zaujetím vnímat procesy v nich probíhající.

Početným návštěvníkům vernisáže naznačil i způsob pořizování snímků jak v naší, tak zejména v lůně civilizací nedotčené přírody polských Bieszczad.

Po prohlídce vystavených fotografií jsme se pak prostřednictvím videá Josefa Mišáka, spolupracovníka pana doktora, přenesli do okouzlujících přírodních scénérií v okolí řeky San.

Vidět jelení zvěř ve střehu postávající nebo obezřetně popocházející, ať už osamoceně anebo ve stádečku, bylo pro naše oči více jak poutavé.

Stejně tak pozorovat vlky jdoucí ve stopách spárkaté zvěře muselo mysl každého z nás naplnit nezvyklými dojmy, které v našem bezprostředním okolí v současnosti prožívat již nemůžeme.

Mezi návštěvníky vernisáže se pak v jednu chvíli rozhostilo působivé ticho, když jsme na promítacím plátně mohli obrazem v mlžném oparu sledovat řekou zvolna kráčejícího jelena s jeho laní družinou.

Vše námi viděné bylo navíc umocňováno hudbou, která spolu se šumící vodou v nás evokovala atmosféru klidu a harmonie pozorovaných míst.

V každém okamžiku se vize řeky v souladu s našimi pocity přetvářela, čímž jsme byli neustále vtahováni do probíhajících dějů.

Je mou milou povinností závěrem konstatovat, že právě výše uvedeným způsobem se vernisáž pana doktora Pavla Kuči stala cestou, která nás působivě uváděla do světa přírodních krás nám tak blízkých Západních i Východních Karpat.

Kdo navštívil a navštíví tuto výstavu, měl by se pozastavit u každé vystavované fotografie a pokusit se souznít s myšlenkami autora snímku.

A spolu s ním se nechat imaginárně unášet krajinami našich snů!

Foto: Pavel Kuča

Bože, ta podoba!

Je neobyčejně zajímavé pozorovat v těchto zimních měsících, občas sněhovým popraškem obdařených, dění na ptačím krmítku.

Nejde jenom o to, mít dobrý pocit z toho, že člověk krmením pomáhá opěrencům ve svízelných zimních podmínkách udržet jejich životní standard, ale zároveň je velmi poutavé a poučné sledovat i chování ptáčků.

Stačí tedy zrána dát do ptačího krmítka několik hrstí u ptáků oblíbených slunečnicových semen a záhy se nám naskytne pohled, který mnohdy předčí to, co nám nabízejí četné televizní programy.

V největším množství, alespoň co se týče mého krmítka, přilétají do něho sýkory koňadry. Považuji je po stránce společenské, samozřejmě v rámci ptačího společenstva, za způsobně vystupující, v podstatě dobře vychované.

Zprvu na okolních větvích obhlízejí situaci, zdali jim nehrozí v blízkosti nějaké nebezpečí, pak slétnou do krmítka a hledají nejobjemnější nažku.

Na místě se dlouho nezdržují, po uchopení sousta odlétají na nejbližší strom a snaží se štíhlým zobáčkem probít k olejnatému semenu.

Chvilu to trvá, než odstraní oplodí, ale pak se už pustí s chutí do výživného jádra.

S chutí to ale nebude u ptáků nikterak valné.

Žádný vědec svým výzkumem k věrohodným výsledkům zatím nedošel. Ale držím jim v tomto ohledu palce!

Po vyzobání plodu si ptáci už jenom o větev otřou zobáček a letí za další porcí.

Úplný klid na krmítku ovšem není, i mezi sýkorkami na uvedeném místě pozorují občasná nedorozumění, ale ta mají většinou jenom krátká trvání.

Vysledoval jsem, že uvedení pěvci se snaží dodržovat pravidelný denní režim, neboť nejvíce přilétají ke krmítku kolem dopolední deváté hodiny, pak před polednem a některé ještě s blížící se soumrakem.

Podobně se chovají i sýkory modřinky, ale ty se zdržují u jídla vzhledem snad pro malou sebedůvěru kratší dobu.

Situace se mírně změní, když k prostřeném stolu ráčí přiletět dlask s mohutným zobákem.

Má vypracované tělo, jeho pastelové barvy jsou decentní, ale chováním mně připadá, no snad se neurazí, mírně řečeno tak trochu méně chápavý.

Musím mu ale přiznat docela slušný apetit, s drcením semen příliš nespíchá a i když pak přiletí sýkorky, příliš ho to z míry nevyvede. Sýkory si od něho udržují patričný vzdálenostní odstup, ale nepovažují ho zřejmě za nějak mimořádně nebezpečného. Podobně jako dlask se chovají i zvonci, jsou však arogantnější a sýkorkám již svou přítomností docela vadí.

Něco zcela jiného znamená přilet hejna stehlíků. Ti bleskově opanovávají prostor krmítka a občas se i rozběhnou proti slétajícím se sýkorám.

Nevynikají velikostí, barevně jsou to úplní krasavci, neboť hýří červenou, žlutou, bílou i černou barvou, ale chováním jsou to, nerad to říkám, „prevítí.“ Odhání sýkorky a ty pak mají před nimi přirozeně veliký respekt, takže často musí čekat na okolních stromech do doby, než se páni stehlíci nasytí, což trvá při jejich přežvykování semen poměrně dlouho.

Pěnkavy s bělavými proužky na letkách vídávám spolu s kosa spíše pod krmítkem, kde čekají podobně jako bezdomovci na to, co spadne seshora.

Na krmítko vzácněji přilétává i červenka. Chová se jako pravá dáma, párkrát zobne a záhy odlétá za svými zájmy.

Rád bych se díval ještě dlouho, pěkná podívaná, ale chci už změnit žánr. Copak asi dávají dnes v televizi?

Jejda, zrovna probíhá jednání sněmovny.

Jeden řečník střídá druhého, navzájem se osočují.

Chvilí se dívám, ale pak raději vrhnu pohled opět na krmítko, zpět do televize a pak znovu na krmítko.

Co to?

Že by se mně to jenom zdálo?

Bože můj... ta podoba

Postrach zahrad

Je vůbec možné, aby ptáčky neměl někdo rád?

Je!

I když jenom zcela ojedinele.

Konkrétně nemám v lásce jeden jejich druh, a sice kosy.

Dozrává ovoce, které přežilo mrazy z konce dubna.

Moje višňe je přečkala docela dobře.

Možná proto, že ji mám těsně u domovní zdi, které vyzařovala něco tepla.

Nedávno začaly dozrávat její plody, no a přiletěli kosi.

Po dvou dnech na mě nezbyl ani jeden plod. Předloni jich po schváleném náletu bývalých kolegů z gymnázia přece jenom většina zůstala, v současnosti nic.

Nyní se začíná zabarvovat do červena zase rybíz.

A opět se to v keřích těmi černými dareby jenom hemží.

Dříve byli běžnými obyvateli lesů.

Ale postupně se svým výskytem přizpůsobili blízkosti lidských obydlí.

Jsou neuvěřitelně drzí.

Lítají kolem hlav, zahnat se dají jenom dočasně. Když na ně vyběhnu s holí, ještě dříve, než se vrátím domů, už jsou v rybízových keřích znovu.

V druhé fázi boje jsem proti nim použil lesknoucí se alobalovou krycí plachtu z proslé autolékárničky, kterou jsem vkládal mezi větve rybízu.

Tímto opatřením jsem pouze upoutal pozornost kolemjdoucích lidí, kosů takřka ne.

Hlukové plašiče používat nechci, sousedské vztahy jsou důležité.

Pak snad už zbývají jenom sítě proti ptactvu.

Používal jsem je v minulosti proti kosům u vinné révy. Velkou práci mně dalo jimi složité obalování keřů.

A výsledek?

Nic moc.

Ptáci je všelijak podlézali, po narušení se do ok sítě zaplétali a já pak musel tyto hystericky křičící opeřence ze sítě složité vyjímat.

Po svém nasycení se navíc někteří z nich v poledním žáru rozložili s roztaženými křídly na trávníku pod oknem.

To už nechávám bez komentáře.

Jedno je tedy jisté.

Tento druh ptáků se přemnožil. Nachází v našich zahradách bohatou nabídku potravy pro svoji potřebu.

Hlavně pak peckovin.

Přirozených nepřátel asi tento ptačí druh moc nemá.

Toulavé kočky jdou, co jsem alespoň registroval, po drozdech a jiném ptactvu, kosa patrně nemají tak často na svém jídelníčku.

Asi mají ti černokněžníci tuhé peří nebo nechutné maso.

Nevím.

Může pak zvednout člověku náladu večerní kosí ladné trylkování na televizních anténách?

Jejich zpěv je hlasitý, flétnový a melodický, kos prý navíc ovládá více melodií a harmonií než slavík.

To fakt našťve!

Mně do zpěvu rozhodně není.

Věřu ne.

Slavíček prostě nemá rád kosa!

A hotovo.

Setkání s koníky

Už nějakou dobu jsem evidoval před mým domem malé autíčko. Tak malé, že snad už menší být ani nemůže.

S takovým se parkuje, říkal jsem si v duchu.

Časem jsem si všiml, že na jeho kapotě je nakreslen koník.

Z několika dalších tam napsaných údajů jsem vyvodil, že majitelka auta, paní Radka Turčynová, je současně i provozovatelkou jezdecké stáje, která sídlí na statku Horní Dvůr v Luhačovicích. Nabízí ustájení a výcvik koní i jezdců se zaměřením na parkurové a drezurní ježdění.

Paní jsem při startování auta vyčíhal a poprosil, jestli bych s ní nemohl na farmě učinit rozhovor.

S úsměvem souhlasila.

Zasvěcení vědí, že parkur je jezdecký sport, ve kterém se jezdec na koni snaží buďto v co nejkratším čase a s co nejmenším počtem chyb projet trasu s překážkami, nebo se trefit do časového limitu či hodnocení na styl.

A tak jednoho pošournějšího dne jsem se rychlíkem vydal do Luhačovic a z nádraží šel auty opuštěnou silničkou nad lázněmi asi dva kilometry k farmě.

Svoji již známou, paní Radku Turčynovou, jsem spatřil u farmy při vyvážení podestýlky ze stáje.

Spolu s ní jsem vešel dovnitř objektu, tam se vidlemi s nabíraným senem svižně oháněla další mladá pomocnice u koní.

Paní Turčynová i nadále pokračovala v náročném úklidu boxů + stáji, já se hotovil jí položit

několik předem připravených otázek.

Ještě před jejich kaskádou jsem si dovolil se svolením majitelky pohladit jednu ustájenou kobylku, evidentně nebyla proti, rovněž já měl příjemný pocit.

Pěkný vizuální dojem pak na mě udělal v protějším boxu stojící valach, bělouš.

Ještě dříve, než jsem vyhrkl první otázku, pochlubil jsem se svými vědomostmi. Začal jsem jí vyjmenovávat výstroj jezdce a koně.

Musím se ovšem přiznat, že jsem si tyto informace o chovu koní předem nastudoval, abych nevypadal jako úplný laik.

Potěšilo mě, že paní až na výjimky s mým výčtem výstroje souhlasila. Moje povrchní znalosti se zřejmě zalíbily i kolem neustále popocházejícímu kozlíkovi, který se o mě začal intenzivně otírat.

„Pleskněte ho!“ ozvalo se.

„Občas je dost dotěrný.“

Ale to jsem kozlíkovi přece nemohl udělat.

„Tak kolik zde chováte, paní, zvířat?“ zeptal jsem se úvodem.

„Osmnáct, z toho 4 kobyly.“

„Výcvik parkuru nyní asi nevidím, vidíte?“

„Ne, ten máme naplánovaný až v odpoledních hodinách.“

„Aj, aj, aj, těšil jsem se na něj.“

Ale i vaše dopolední práce je, jak pozoruji, hodně fyzicky náročná?“

„Ano, to ale patří k naší profesi. Jsme tu od rána až do pozdního večera.“

„Jaké mají koně krmení? Co jim dáváte?“ přispěchal jsem s další otázkou.

„Základem je kvalitní seno a speciální granule pro koně,“ zazněla stručná odpověď.

„A co nemoci, trpí jimi koně hodně?“

„Celkem se choroby našemu chovu vyhýbají, v ojedinělých případech voláme veterináře, specialistu.“

„A není zde zvířatům v zimě chladno?“

„Ne, stěny stáje jsou silně půldruhého metru, velký mráz uvnitř nebývá.“

„A co říkáte na Velkou pardubickou, případně na žokeje Váňu?“

„Dostihy jsou úplně něčím jiným, než co zde provádíme.“

„Poznáte ráno, že váš koník není na odpolední výcvik v pohodě?“

„Ano, jsem sžitá se svým koněm, rozumím mu.“

„A úrazů, tedy hlavně pádů, se při jízdě nebojíte?“

„Zatím se mně nic vážného nestalo, ale stát se může.“

Patří to k našemu povolání.“

„A nyní se pochlubte, paní Turčynová, svými soutěžními úspěchy!“

„Tak to se pojdte podívat se mnou do přílehlého stavení!“ ozvala se pomocnice.

Učinil jsem tak a žasl.

Z těch mnoha desítek ocenění se mně až hlava zatočila. Paní Turčynová je totiž přebornicí kraje jak v drezuře, tak v parkuru.

Nešetřil jsem po návratu uznalými slovy.

Avšak nastal čas rozloučení.

Ještě jsem totiž spěchal do Luhačovic na kus řeči za paní Šafářovou, babičkou naší tenisové reprezentantky.

Rozloučil jsem se se sympatickými lidmi z Horního dvora a vydal se podél pastviny s pasoucími se koníky do Luhačovic.

Zarmoutil mě však po cestě současný vzhled „jezírka lásky“, ale to už je o něčem jiném...

Svatba u maršovské zvoničky

Svatba v Maršově, tedy na „konci světa“, plánovaná v místě, kde dávají lišky takzvaně dobrou noc, byla pro mě a pro mnoho jiných, zasvěcených, více jak lákavá.

Tato romanticky vyhlížející víska se rozprostírá nedaleko Uherského Brodu, ke kterému, jako jeho městská část, administrativně náleží.

A právě v ní se rozhodla dvojice mladých lidí tam žijících uskutečnit na prahu letního slunovratu významný životní krok.

Už nějakou dobu si v obci přebudovávali jednu z usedlostí ke svým představám. Stálo je to hodně úsilí, vynalézavosti, ale zdařilo se.

Zatímco ve velkých sídlech se odehrávají svatební obřady v síních obdařených mramorem, nádhernými obrazy, oslňujícími světly, zde budoucí novomanželé k jeho realizaci zvolili místo nanejvýše skromné, ale o to originálnější, srdcím a přírodě bližší: Malebnou svoji vesničku, přičemž místem slavnostního manželského obřadu se mělo stát okolí zvoničky, vybudované počátkem předminulého století.

Prodělala řada přestaveb, po kterých si však i v současnosti do značné míry uchovala svůj původní ráz, a i nadále působí duši hojícím dojmem.

Ještě nikdy, alespoň podle vzpomínek starousedlíků, se svatební obřad u ní nekonal.

Na maličké, prosté návsi stála tuto sobotu jen dvě auta, další však přijíždělo. Vystoupil z něho pan starosta Uherského Brodu, Ing. Patrik Kunčar.

Vyměnili jsme si navzájem několik slov, aby se následně pan starosta odebral ke zvoničce, kde již bylo vše připraveno k slavnostnímu obřadu.

Kolem ní se postupně shromáždily na dvě desítky místních obyvatel a pozvaných osob.

Zvonek zvoničky se rozezněl přesně v pravé poledne, aby do srdcí přítomných vetknul atmosféru nadcházejícího dění.

Ke slavnostně vyzdobenému stolků předstoupila dvojice snoubenců, jim v ústrety stanul pan starosta.

Jeho úvodní řeč byla protknuta slovy o lásce a věrnosti, která se v tichu a porozumění nesla maršovským údolíčkem:

„Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl přitom lásku, jsem jako zvučící kov a řinčící plech.

Kdybych měl dar promlouvat z vnuknutí, rozuměl všem tajemstvím, ovládal všechno, co se může vědět, a víru měl v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, nejsem nic.

A kdybych rozdál v almužnách všechno co mám a pro druhého do ohně skočil, ale neměl přitom lásku, nic mi to neprospěje...“

1 Kor, 1.3

Po skončení těchto dojímavých vět z Prvního listu sv. Pavla Korintským vyzval pan starosta jako oddávající oba snoubence ke složení manželského slibu.

Následně si tito, coby již novomanželé Stanislava a František Strítežští, vyměnili prstýnky a krátce se políbili.

Přípitek na sebe nenechal dlouho čekat, přání novomanželům ke šťastnému společnému životu se jim podáváním rukou a kyticemi dostávalo ze všech stran.

Vše popisované se odehrávalo ve sluneční záři doslova v lůně přírody. Bujná zeleň vůkol, melodicky zpívající ptáci, jen pár metrů opodál pasoucí se ovečky.

Krásné, dojemné, velmi působivé...

Člověku se vnucuje myšlenka, že láska a přátelství mezi lidmi mívají nejpevnější základy v takovém prostředí, v takových místech a za takové atmosféry.

Nechť je budoucnost novomanželů toho dokladem!

Bartolomějská pouť

Pouť v Maršově, a v takovém polozapomenutém koutu světa? Vždyt o této vísce kromě lidí z blízkých obcí nikdo snad pořádně ani neví.

Je známá ještě tak geologům jako místo mohutného katastrofického sesuvu z roku 1967, který po mohutných předcházejících deštích dal do pohybu svah nad vesnicí v šířce čtyři sta metrů a část obce zničil.

A přesto má Bartolomějská pouť v tomto místě svoji tradici.

Musel jsem ji navštívit, prostě musel.

Obloha byla již od rána silně zatažená, záhy se silně rozpršelo.

Ostatně pranostika ke střeďečnímu sv. Bartoloměji uvádí příchod mračen a zkracování dne, takže až tak velké překvapení by to nemělo být.

Ke třetí hodině odpolední se přece jenom déšť zmírnil a já přes zalesněná Rubaniska vyrazil k uvedené vísce.

Sjel jsem autem k počátku vesničky a odstavil ho u jedné, chatrně vyhlížející stodoly. Pak jsem sešel ještě pár metrů po vlnící se silničce dolů, abych vzápětí na násvi spatřil kolem stovky osob, sedících pod rozložitými stany.

Tři, čtyři domky, po rekonstrukci již novotou zářící, obklopují zdejší maličkou návěs. Tak malou, že auto má co dělat, aby se na ní otočilo.

Očím se ještě nabízí torso autobusové zastávky, která však již drahnou dobu svoji funkci pro nerentabilitu neplní.

Kousek od ní si stěžuje na svoji osamělost vývěsní skříňka s několika články o pohnuté historii této obce.

Místo svou neokázalostí tak příznačné.

Devízou této vísky je však v současnosti právě ten pohádkový klid, rušený jen sem tam zvuky motorové pily či zaštekáním psa.

Toliko o prvních dojmech téměř každého člověka sem v kterýkoliv čas mířícího.

Tuto neděli to ovšem bylo o něčem jiném.

Návěs překypovala návštěvníky, hrající hudba a ruch poblíž historické zvoničky naznačovaly, že pouť vypukne každým okamžikem.

Déšť ustal, jakoby i nebesa si byla vědoma důležitosti nastávajícího dění.

Úderem patnácté hodiny započala mše svatá, která se pro věřící stává inspirací pro život.

Je pro ně školou lásky, protože si uvědomují, že ve svém životě nejsou sami, neboť kolem sebe mají „bratry a sestry“, syny a dcery Boží.

Z úst kněze jsme se posléze dozvěděli mnohé o životě sv. Bartoloměje, jeho apoštolském působení i mučednické smrti.

Po liturgickém obřadu byl ke slovu vyzván pan místostarosta David Surý, který mimo jiné přislíbil této městské části Uherského Brodu pomoc při jejím zvelebování.

Poté se již ujal mikrofonu ředitel knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti, pan Mgr. Radovan Jančář, aby přítomným představil svoji knihu zvanou „Maršov, osudem zkoušená dědina“.

Ve svém projevu se nám svěřil, co jej vedlo k napsání jeho publikace.

A právě kdo jiný, jak pan magistr měl psát tuto knihu?

Pochází totiž z Těšova, obce přes kopec, ze které často do Maršova docházel, aby v ní prožíval nejednu epizodu svého mládí.

Ano, toto svou historií jedinečné místo si již dlouho zaslouhovalo a zaslouhuje vydání monografie, která by přiblížila širší čtenářské veřejnosti osudy lidí z tohoto údolíčka, žijících sice v kouzelné přírodní scenérii, avšak životem v dávnější minulosti tak náročné.

Publikace pana magistra se tak stává pamětnicí dějů dnes již částečně nebo zcela zapomenutých.

Po prezentaci si pan magistr pozval k sobě dva starousedlíky, z jejichž vzpomínek nejednou při psaní své publikace čerpal.

Ti pak ve svých krátkých projevech zavzpomínali na doby minulé, nebývale těžkou fyzickou prací provázené.

Přípitek slivovicí obou těchto pamětníků s panem magistrzem na sebe nenechal dlouho čekat. Pak už se vytvořila u prodejního stolku dlouhá fronta uchazečů o publikaci.

V jednu chvíli jsem měl obavu, že se na mě jejího výtisku nedostane.

Naštěstí se v mých rukou ocitla, a to dokonce s věnováním, které vyznělo kolegiálně, neboť i já považuji tuto ves tak trochu za svou.

Pod stany se poté rozezněly různé tóny dechovky z Velkého Ořechova.

Když jsem pak vyjížděl z Maršova ostrou zatáčkou směrem k Uher-skému Brodu, tak na západě, nad Buchlovskými kopci, se na obloze mezi tmavými mračky objevil pruh modré oblohy. Jak symbolické to bylo gesto přírody k tomu, co jsme v těch odpoledních hodinách v Maršově všichni prožívali

Dovádivé děti

Spěchám v dopoledních hodinách do města.

Za nákupem, jak jinak.

Procházím parkem, chrámem přírody, který již svým vzezřením uklidňuje.

A hle, co vidím?

Přede mnou kráčí mateřská školka.

Děti drobnými krůčky cupitají za svou paní učitelkou, čímž tak trochu připomínají káčátka jdoucí za svou matkou.

Drží se za ruce, více pak děvčátka, a svými očky pozorují dění světa, který se jim přečetnými tajemstvími pozvolna otevírá.

Každou chvilku se mezi nimi ozývá mírně kárající hlas paní učitelky:

„Honzíku, říkala jsem vám přece, že se máš zastavit na kraji chodníku a počkat na ostatní.“ A ty mě zase neposloucháš. Budu to žalovat tvé mamince!“ O chvilku později: „Jeníčku, proč pořád taháš Mařenku za vlásky? To se přece nedělá!“

Poněkud roztahaný průvod dětí se po chvíli zase stmeluje a celý průvod směřuje dál a dál, k dalšímu stromu s veverkou anebo zajímavým opeřencem, sedícím a prozpěvujícím na větvi. Velmi důležitý pro ty „ubředence“ bývá i sběr šišek a kaštanů, ze kterých se dají dělat na podzim za pomoci paní učitelky krásné obrázky na zemi.

A co teprve na pískovišti.

Tam vídávám čilý pracovní rej, ve kterém se ke slovu dostávají lopatíčky, kbelíčky, stavějí se hrady, anebo se tyto přičiněním souseda zase bourají.

No holt, kdyby tak pracovali naši stavaři, bylo by nám všem hej! Když kolem těchto „štěbetavců“ procházím, tak mě děti spontánně zdraví, až se někdy leknu, neboť na takové „masové“ pozdravy jsem nebýval z vyššího stupně školy až tak zvyklý. Rád dětem pozdrav opětuji a chválím je, jak jsou vycované.

Učitelky se usmívají, vědí asi svoje.

V parku bývám, jak říkám, neustále svědkem roztomilých her těchto maličkových, neboť se tato „drůbež“ honí s křikem kolem stromů, objímá je, takže tím vzdáleně poněkud připomíná aktivisty ze šumavských lesů...

Pořád se něco v parku hledá, nalézá a komentuje. Děti na sebe pokřikují, občas i po sobě házejí vším možným, aniž by jim ale hrozilo nějaké větší ublížení na těle.

V tomto ohledu jsou aktivnější samozřejmě více chlapani, ale to je vcelku přirozené. „Brousí si prostě zoubky!“

V kolektivu si tímto způsobem vytyčují místo a vyhraňují svoji budoucí „mužskou“ roli. Učitelky tedy musí mít zrak všude, protože uhlídat tu malou „havěť“ není pochopitelně vždy jednoduché.

Nebezpečí hrozí především poblíž silnice, takže vesty „Besipu“ jsou bezesporu jednoznačně na místě a ohleduplnost řidičů jakbysmet!

Nemají to učitelky mateřských škol jednoduché. Hlídnají děti s přísným pohledem, ale nešetří úsměvy, ovšem umějí na pravém místě i přiměřeně pokárat.

A tak to má být!

Je totiž velkým uměním vychovávat a vzdělávat, a musí se začít u těch nejmenších.

Prvňáčci

Začátek školního roku je vždy pro školáky a jejich rodiče slavnostní událostí.

A zcela mimořádnou pak zejména u prvňáčků.

Vždyť právě jim se změnil život více jak komukoliv jinému, stejně jako celé jejich rodině.

Pro tyto děti bude alespoň zpočátku vše nové a neokoukané, avšak po všech stránkách hodně náročné.

Ono sedět dlouhé desítky minut v lavici a dávat pozor, co říká a vyžaduje paní učitelka, to přece nebude jenom tak. A právě tyto počáteční chvíle jsem si chtěl prožít s havříckými prvňáčky.

Už s předstihem jsem se v poslední prázdninový den vydal do jmenované školy požádat tamější pedagogy o možnost zúčastnit se první výukové hodiny těchto dětí.

Shodou okolností jsem ve škole zastihl paní učitelku Mgr. Michaelu Badalovou, které byla pověřena výukou v prvním ročníku.

Dokončovala právě poslední přípravu učebny.

Svěřil jsem se jí se svým přáním, kterému s pochopením vyšla vstříc. Její souhlas s mou páteční návštěvou o něco později stvrdil i pan ředitel, Mgr. Ctibor Boráň.

V uvedený den jsem zaujal místo u zadní stěny výukové místnosti s úmyslem nenápadně vyzorovat co nejvíce z nastávajícího dění.

Usadil jsem se v dítky již zaplněné třídě a porozhlédl po svém okolí. Učebna se mému zraku představila v plné své kráse, fascinovala mě svou rozmanitou výzdobou a barevností.

Marně jsem hledal na stěnách místo, které by nebylo vyzdobeno poutavými obrázky zvířátek, rostlin, velkými nalepovanými písmeny či různými malůvkami.

Na dosah ruky mně byla malá knihovnička a skříňka na kufříky, na okenních římsách si zase libovaly pravidelnou záhlvkou vzorně udržované pokojové rostliny.

Na zdi nad tabulí se skvěla namalovaná, barvami hrající duha i se včeličkou.

Po straně učebny zase dávala svou bělostí o sobě vědět magnetická tabule a dataprojektor, upevněný na stropě, užuž čekal na plnění svého poslání.

Ale to nejdůležitější pro prvňáčky bylo v plné své parádě, ještě novotou vonící, připraveno pečlivou rukou paní učitelky na lavicích.

Všechny ty pastelky, plastelíny, barvičky, lepidlo, sešitky se měly co nevidět ocitnout v taškách či batůžcích trošinku rozechvělých, ale zároveň zvědavých mladých učedníků.

V nejdělejších roztěkaných očích, zpětným pohledem mířících ke dveřím, jsem ale jakoby četl nevyřčenou otázku:

„Kde jsi, maminko, kde jsi, táto?“

Kde jste, vy všichni, co jste vždy a za všech okolností stáli za mými zády a byli pro mě spolehlivou oporou?“

Chvilky do dušiček se vtírajících obav však netrvaly dlouho.

Slova se totiž ujala usměvavá mladá paní učitelka, která přivítala všechny ty, se kterými bude trávit následující týdny a měsíce s úsilím naučit je číst, psát, počítat, ale i způsobně se chovat.

Její téměř „hedvábně“ znějící slova s proměnlivou tóninou již zpočátku působila velmi uklidňujícím dojmem, takže pokud ještě u některého z dětí přebývaly zbytečky strachu, rozplývaly se jak obláčky pod hřejivými paprsky slunce.

Úvodem byly děti vyzvány paní učitelkou k opakování říkanky, kterou paní učitelka pročetla z tabule. Zvládly to jedna radost.

Nato začal i mnou očekávaný seznamovací proces.

„Tak, děti, každé z vás nám řekne svoje jméno a také jak si každý přeje být ostatními oslovován!“

A stalo se.

„Já jsem Adélka,“ tenounkým hláskem píplo svoje jméno jedno z děvčátek. „Já Timon, říkejte mně Timi,“ rázně se identifikoval o něco dál sedící klučina.

„A nyní, děti, pojďme za lavice!“

Udělejme kruh a zkusíme opakovat opět moje říkanky!“ zaznělo z úst paní učitelky.

Jedna z dívenek však zůstala v lavici s pěstičkami na tváři a slzičkami v očích. Jarušce se nepochybně stýskalo po rodičích.

„A dnes má někdo z nás svátek. Kdopak to je?“ vznesla dotaz paní učitelka.

„Já, Adélka,“ trochu nesměle pozvedla ruku jedna dívčina.

„Tak popřejeme slečně Adélce všechno nejlepší, vidíte děti!“

Po návratu do lavic vyzvala paní učitelka své mladičké svěřence k ukládání nůžek, pastelek a dalších pomůcek do kufříků.

Ty si pak děti zanesly uložit do skřínky.

V dalším průběhu první hodiny pak měly napsat na čtvrtku papíru svá jména, což dokázaly prakticky všechny.

Akorát Jaruška s písmeny trošinku váhala.

Jména měla být doplněna kresbičkami podle jejich úvahy. Na papír tak záhy přibyla autíčka, domečky, květinky, srdíčka.

Opět úspěch, dokládající vzdělávací a výchovné úsilí rodičů i učitelek mateřské školy.

A vida, Jaruška snad byla svou dokončenou kresbičkou ze všech nejrychlejší.

Její úzkost byla ta tam, všechno chce tedy jen čas.

Hrátky ve stále veselejší atmosféře pokračovaly, zvonění však mělo přijít každou chvíli.

Já už ale musel jít.

Co mám říct na závěr?

Řečeno upřímně, byl jsem tu úvodní hodinu na havřícké základní škole svědkem příkladné a velmi sympaticky vyznívající komunikace paní učitelky a žáčků.

Kéž by takových učitelů bylo na školách, a to nejenom obecných, co nejvíce!

Den dětí

Kam jsem to jenom v páteční odpoledne zamířil?

Na Azylový dům přece!

Do místa, které poskytuje zázemí a pocity bezpečí těm ženám, kterým se rodinný život tak nějak vymkl z rukou, ať už to bylo z jakýchkoliv důvodů.

Tamější pečovatelský personál tvoří velmi příjemní lidé, vždy ochotni pomoci tam, kde je toho nejvíce potřeba.

Uvedený páteční den toho moc ranním počasím nesliboval, ale naštěstí v odpoledních hodinách bylo všechno jinak.

Obloha se projasnila, citelně se oteplilo.

A nejenom stupínky Celsia, ale především atmosférou lidských vztahů. Na Azylovém domě totiž byl v tom času uspořádán Den dětí.

Děti žen, které ve svém životě prošly nelehkými obdobími, a právě zde našly oázu klidu a harmonie.

V prostoru za Azylovým domem se shromáždilo několik desítek jejich potomků nejrůznějšího věku spolu se svými matkami a spolu s nimi a jejich hosty. Organizátoři, zaměstnanci azylového zařízení a Nízko-pražového denního centra pro děti a mládež Větrník toho dne připravili pro děti zde pobývající celou řadu atrakcí a zálib, které drobtina již s nedočkavostí vyhlížela.

Po úvodních slovech vedoucí Azylového domu, paní Jany Juráskové, netrvalo dlouho a na zpevněné ploše areálu začaly mezi žlutými kuželíky kličkovat koloběžky s více či méně dovednými řidiči. Jen o kousek dál se jiná dítka pokoušela tenisovými míči trefovat do pyramidek plechovek.

Velkému zájmu, tak jak se ostatně dalo očekávat, se těšila skluzavka na takzvané opičí dráze, která si téměř neoddechla od zadečků malých uživatelů.

U každého stanoviště vše pozorným zrakem sledovala odpovědná osoba z řad personálu. Ono také uhlídat ta „živá stříbra“ nebylo až tak jednoduché.

Klidnější ráz měla prolézačka plastickým tunelem a hlavně stanoviště zaměřená na kreslení či chytání v kruhu umístěných papírových rybiček umně zkonstruovanou udičkou.

V přilehlém altánku pak nemohla chybět „poznávačka“ obrázků.

Vše ale mělo svůj pevně stanovený řád, všude se udělovaly za zdařilá provedení bodované kartičky a předávaly drobné odměny.

Soutěživost očividně prolínala celým odpolednem a tak to má přece mezi mládím být.

Ve stínu budovy pak bylo na stolcích připraveno bohaté občerstvení, které však vydrželo jen několik minut.

Holt sladkosti, ty zaujmou snad každého.

Že se ozýval téměř z každého koutku smích anebo radostný dětský křik, je již snad zbytečné dodávat.

No, veselo bylo, kam se jenom člověk podíval.

Na výsost byly spokojené s probíhajícím děním, a to je rovněž velmi důležité, i matky dětí a vydařenou akci připravující pečovatelský personál.

Ano, v těchto místech je láska a porozumění úplně tím nejdůležitějším, neboť zde se nejenom toho dne dokořán otevírají lidská srdce těm nejpotřebnějším.

Brodské zastupitelstvo

Poslední jarní den měl pro Brodany zvláštní příchut', nebo spíše přitažlivost. V jejich kulturním domě se v odpoledních hodinách konalo 11. zasedání brodského zastupitelstva.

A to jen pár hodin před letním slunovratem, spojeným shodou okolností s měsíčním úplňkem.

Letní slunovrat slavili naši předkové od úsvitu civilizace. Tento den bývá dobou, kdy je možno s leccíms čarovat.

Člověku se tak vtírala myšlenka, zda termín zasedání zastupitelstva nebyl jeho organizátory zvolen záměrně.

Samotné zasedání začalo asi s desetiminutovým zpožděním. Vzpomínám si, že na chodbě mé školy, pokud se kantor při nástupu do vyučovací hodiny jen o pár málo minut opozdil, stával ředitel a poklepával si významně prstem na hodinky.

No, ale nebyli jsme nyní ve škole, uznávám.

Roznášelo se pohoštění.

Chválím pana starostu i všechny tři místostarosty za jimi zvolený nápojový rejstřík – minerálky a oranžády, zastupitelé naproti tomu preferovali kávu, asi věděli proč.

Tiskové mluvčí si tradičně objednaly šlehačkové poháry a bez okolků se do nich pustily, sliny se mně v tu chvíli sbíhaly.

Samotné zasedání začalo zprávou o činnosti Rady města a pokračovalo zprávami výborů zastupitelstva města.

Ne všechno jsem si pamatoval.

Padly zmínky o nutnosti rekonstrukce městského koupaliště, o úpravě křižovatky na náměstí Svobody, výstavbě retenčních nádrží v Újezdci a o mnohém dalším.

Vše se dělo v poklidu, až mně slyšenými jednotvárnými zповědmi vedoucích výborů trochu padala víčka.

Evidentně mně v sálu chyběl rozhodný hlas pana krajského zastupitele, pana Ing. L. Kryštofa, který, omluven, se dostavil na místo činů až s dvouhodinovým zpožděním.

Jeho vystoupení vždy dodávají „šťávu“ takovým seancím.

Při vši účtě k paní inženýrce Válkové a jejím oprávněným připomínkám a dotazům, chtělo to v nastávající diskuzi prostě chlapa!

Podle programu se problematiky rozpočtové sféry ujal slova pan místostarosta Ing. P. Vrána.

A ten byl opět ve svém živlu.

Zahrnul všechny přítomné spoustou údajů.

Samé příjmy a výdaje, nájmy a podnájmy, šetření, dotace.

Svoje nesporně zasvěcené údaje doprovázel neustálou a živou gestikulací.

Kdybych trpěl hluchotou, nedej Bože, tak by mně už jenom jeho „řeč“ rukou stačila k porozumění řešených problémů.

Po skončení jeho monologu k němu zamířilo z řad zastupitelů jen pár nevýrazných dotazů, opozičních ekonomů je v zastupitelstvu asi málo, pokud vůbec.

Užij se chtěl z křesílka zvednout, protože měly následovat poněkud nudné schvalovací procesy převodu pozemků, ty mě už tolik nelákaly.

Ale k mému překvapení došlo u bodu č. 13, tedy u dotací sportovním aktivitám, i na moji „parketu“. V našem městě existuje kromě soutěžně úspěšného tenisového oddílu Sokola i paralelně působící tenisový klub,

ten s početným dětským zastoupením, který rovněž usiluje o finanční dotaci.

Jeho přítomní zástupci dostali slovo a vytasili se s argumenty, podporujícími jejich žádost. Ty byly ovšem v diametrálním rozporu s postoji přítomného zástupce sokolské organizace.

Nastal, a celkem podle očekávání, dialog hluchých.

I vedení radnice, potažmo všichni zastupitelé, se v těch chvílích zjevně názorově ocitali v nejistotě.

Já sám jsem se tomuto bílému sportu závodně věnoval takřka padesát let. Citlivě jsem vnímal kromě tenisové hry i prostředí kluboven, chování rodičů a funkcionářů.

Nechci dělat arbitra dnes soupeřícím stranám, ale jednoznačně dávám za pravdu názorům legendárního Björna Borga, včera v tisku zveřejněných.

Ten pravil:

„To, co se děje v současném tenisovém světě, zejména mezi funkcionáři a rodiči hráčů, to nemá obdoby.

Jejich konání, často zákulisní, dostává tento nádherný sport do marasmu.“

V rozhovoru s wimbledonským vítězem Patem Cashem pro americkou CNN se dále rozpovídal o tom, jak je šokován z dění na žakovské scéně v rodném Švédsku, kde objíždí turnaje s nejmladším synem Leem.

„Když jezdíme po Švédsku, vidáme naprosto šílené rodiče.

I za nás býval občas nějaký rodič trochu bláznivý, ale dnes? Jsem šokovaný,“ přiznal jedenáctinásobný grandslamový šampion.

„Asi je to tím, že v tenisu je spousta peněz.

Někdy pak vidíte, že děti ani nechtějí moc hrát. Rodiče je často tlačí do něčeho, co samy děti nechtějí,“ pokračoval rodák ze Södertälje.

Zlatá slova, na zastupitelstvu by to odpoledne bezpochybně platila pro obě polemizující strany!

Brodské osobnosti

Tak jako v jiných městech, tak i v našem sídle jich bylo a je bezesporu mnoho.

Čas od času se dosud žijící osobnosti vyznamenávají, a těm, které už nejsou mezi námi, se věnují ve vzpomínkách nejedny literární zdroje.

V nedávné době vzešel ze strany Brodských patriotů podnět, aby se jména těch nejvýznamnějších osobností města zviditelnila na schodišti, směřujícího od renovovaného brodského nádraží do historického centra.

Schodiště vždy udivovalo svou rozlehlostí, počtem svých schodů a celkovým svým rázem.

Člověk si nejednou kladl otázku, kolik jen lidí v průběhu věků po jeho 87 schodech stoupalo či sestupovalo za svými cíli?

Třeba na nich mnozí z nich i vyšetřili chvilku k svému oddechu, aby zpětně upřeli své zraky k nádražní budově a v dáli na obzoru k Bílým Karpatům.

Velké schody o délce zhruba 200 metrů, tvořené žulovými zídkami, sloupky a kovovým zábradlím propojují nový dopravní terminál s centrem města.

Kompetentními orgány bylo rozhodnuto, aby jednotlivé schody byly obohaceny jmény osobností, které se prokazatelně a významně zasloužili o pověst našeho města.

Jejich výběr však vůbec nebyl snadnou záležitostí.

Odborná komise města musela z několika set v úvahu přicházejících známých osob, již dříve uvedených na stránkách Brodských patriotů, vyčlenit třicet pět nejvýznamnějších.

Takových, které v Uherském Brodě prožily podstatnou část svého života a významnou měrou zasáhly do jeho dějin.

Nalezneme mezi nimi jména dřívějších starostů města, příkladem Pavla Hájka, Ignáce Seicherta, Matěje Pecháčka, Bedřicha Webera či Bohuslava Luži, podle kterých jsou pojmenovány některé ulice našeho města.

Mezi vybranými jmény se objevuje i řada věhlasných umělců rozmanitých oborů, z nichž svou mimořádnou tvůrčí činností zejména vynikli hudebníci, sbormistři.

Je přece všeobecně známo, že František Veselka a Emil Hába proslavili naše město daleko za jeho hranicemi.

Neobyčejně záslužná a prospěšná pro město byla i díla historiků, pečlivě sepisujících pestré dějiny města.

Z nich je třeba na předním místě jmenovat Vilibalda Růžičku, pedagoga, spisovatele a vlastivědného pracovníka.

Naši paměť bezesporu zaujme i jméno spisovatele Františka Kozíka, neboť byl autorem více jak stovky působivých knižních děl.

Rovněž nelze nevpomenout i legendu antropologie Jana Pavelčíka, jehož životní dílo podstatnou měrou přispělo k objasnění způsobu života našich předků.

Stejně tak je třeba vzdát holt náčelníkům tělovýchovných jednot, kteří v minulých dobách vedením členů svých organizací v nich rozvíjeli šlechtivé myšlenky Tyršova odkazu.

Václava hraběte z Kounic, jednoho z největších českých a moravských mecenášů, není třeba zvlášť představovat, ostatně zámeček Obora je s jeho jménem bytostně spjatý.

Nelze zapomenout ani na ty, kteří se v dobách poroby národa postavili se zbraní v ruce uchvatitelům na odpor a zaplatili za své hrdinství svými životy.

Ztvárněných jmen na schodech je přirozeně daleko více.

Je obtížné určit, která z osobností byla významnější druhé, je však nepochybné, že každá z nich zanechala svou tvůrčí práci nesmazatelnou stopu v historii naší obce.

Bylo by však neodpustitelné v závěru těchto řádek neuvést jméno osobnosti, která svým životem a dílem proslavila náš národ v celém světě - Jana Amose Komenského.

Když se ocitneme na posledním schůdku velkého brodského schodiště, otevře se našim očím pohled na majestátnou budovu Gymnázia Jana Amose Komenského.

Stejnoujmennou ulici pak směřujeme městem vzhůru k Muzeu Jana Amose Komenského, abychom před ním vzdali úctu soše muže, který položil světu základy vzdělanosti.

Takže při stoupání velkým schodištěm nad nádražím si budme vědomi toho, že naše kroky provázejí jména, na která může být naše město plným právem pyšné.

Jimi si s hrdostí připomínáme, že naším sídlem prošly dějiny, propojené s lidmi, kteří je svým nezměrným pracovním úsilím utvářeli.

Už proto si brodské osobnosti zasluhují i tímto originálním a působivým způsobem zvěčnění!

Planetární stezkou

Již z předstihem byla brodská veřejnost informována o datu otevření naučných stezek v Uherském Brodě a jeho okolí.

A tak v pátečních odpoledních hodinách řada Broďanů včetně mě zamířila k velkému schodišti nad brodským nádražím, aby se stala účastníky velkého planetárního dobrodružství.

Přicházeli sem se zvědavostí, protože přece cestovat v průběhu necelých dvou hodin celou naší planetární soustavou, to není jenom tak.

Byla nás více než stovka, kteří jsme se tísnilí u výchozího bodu naší cesty, tedy u modelu Slunce.

Řadoví občané, ale i místní umělci, pedagogové, ale i početně zastoupené mládí, ti všichni s napětím očekávali, co se bude v blízkosti naší hvězdy, dárkyně života, dít.

Jako první vystoupil podle očekávání s projevem pan starosta, Ing. P. Kunčar, který všem přítomným ozřejmil význam imitace planetární soustavy pro město, pro veřejnost.

Pravil, že její budování bylo spojeno s úsilím mnoha odborníků z řad firemních pracovníků, managementu města, pochopitelně i astronomů.

Uvedený projekt si podle pana starosty vyžádal nemalé finanční částky a enormní pracovní vypětí všech zainteresovaných osob.

Jim tedy patří nemalý dík a uznání za jejich dílo.

Uznávám, že žulové modely planet jsou svým vzhledem více jak přesvědčivé, navíc jsou doplněny panely s bohatým informačním materiálem.

Jsou svými stanovišti od sebe vzdáleny v poměru odpovídajícím skutečným jejich vzdálenostem, podobně jsou rozlišeny i velikostně.

Planetární stezka se vine městem zdola nahoru; proč se divit, vždyť i my v nočních hodinách zvedáme hlavu vzhůru při pozorování vesmírných těles.

Ale dost faktografie!

Po projevu pana starosty došlo k tradičnímu přestřihování pásky, kterýžto akt se stal pro přítomné podnětem k nastoupení cesty za poznáním.

V následujícím čase jsme se stali, my znalostí dychtiví, jakýmiisi imaginárními slunečními paprsky putujícími naší sluneční soustavou.

Průvodce nám dělal člověk, který celý svůj život zasvětil astronomii a především její osvětě. Byl jím pan Ing. Rostislav Rajchl.

Jeho prostřednictvím se nám jako první představil málo známý Merkur.

Následovala ho, jak jinak Venuše. V jejím nesnesitelném žáru opět pan starosta promluvil, tentokrát do mikrofonu regionální televize.

Další naší zastávkou byla naše Země. O ní by se dalo ještě, krom uvedeného, ještě hodně povídat, ale čas běžel, a jak známo, sluneční paprsky rády spěchají.

Zajímavá fakta jsme se dozvěděli o Marsu, jeho nehostinném povrchu i tajemných kanálech, snad vytvořených činností vody.

„Prolétli“ jsme kolem pásma planetek u gymnázia, abychom se zastavili u Jupitera, nejmasivnější planety naší sluneční soustavy.

Mnohé z nás do svých prostor odklonilo gravitačními silami digitální planetárium.

Ti, kteří snad v těch hodinách postrádali na nebeské klenbě hvězdy, mohli se jich nabažít právě v něm, neboť do jeho kopule se dala promítnout celá nebeská klenba včetně hvězd a planet v plné své kráse.

Když pak odtud návštěvníci vycházeli ven, museli se někteří z nich, dojmů plni, do svých oděvů více zahalit.

Nebylo divu, od Slunce jsme se vzdálili již příliš.

Své o tom věděl i plynný planetární obr Saturn. Škoda jen, že jsme u něho postrádali známé prstence.

Možná jsme se jenom nepozorně dívali?

Modře zbarvený Uran nás přinutil ještě více zapnout knoflíky. Bylo to pochopitelné, vzdálenost od mateřské hvězdy byla již příliš velká.

Navíc pronikavě ubývalo i světla.

U každé planety se shlukovaly „paprsky“ v podobě houfů návštěvníků, kteří bez dechu naslouchali zasvěcenému výkladu pana inženýra.

Vmezeřená galaktická stezka nám zase v krátkosti umožnila seznámit se s krásami a zákonitostmi celého vesmíru.

Pak už před námi stanul jen Neptun, ledová planeta.

Chladno bylo i kolem něho, jen co je pravda.

A proč jsme následně nezamířili k Plutu?

No, to je jen tzv. trpasličí planeta.

Kdo by ji na obzoru hledal, byla od nás příliš vzdálená.

Ale i bez Pluta jsme se toho o naší sluneční soustavě v průběhu naší cesty dozvěděli více jak dost.

Se životem jsme se mimo Zemi ale žel nesetkali.

Ale co to říkám?

Přece za Neptunem, tedy u brodské hvězdárny, bylo živo ažaž. Tam, kde je guláš, vlnovské koláčky a vínko, tam přece život musí být, není-liž pravda?

Všem zúčastněným velice chutnalo.

Vysoko nad námi se sice prostírala téměř zatažená obloha, ale vidět zapadající Slunce na západě, byť bylo od nás daleko, hodně daleko, byl úžasný pocit.

Jako by nám ono svými červánky děkovalo za sebe i planety za zájem, který o ně nemalá část brodské veřejnosti projevila.

Návštěva markraběte Karla v našem městě

Městu královskému, Uherskému Brodu, se tuto neděli, 12. Junia, dostalo výjimečné pocty.

Do jeho bran vjel markrabě moravský, Karel, se svou početnou družinou.

Přivítaly ho s velkým očekáváním davy měšťanů, zástupci slovutných cechů, veškerý pak lid, který se pln zvědavosti sbíhal z okolních ulic k hlavnímu rynku, aby mohl spatřit převzácnou návštěvu.

Markraběte průvod byl už na první pohled nadmíru pestrý. V jeho čele kráčel herold, který ohlašoval panovníkův příchod.

Za ním se našim zrakům zjevili praporečníci, nesoucí prapory se znaky Koruny české.

Ozbrojený doprovod panovníka tvořili početní rytíři, které pak s odstupem následovali významní dvořané a šlechticové.

Ale to už se ze všech stran ozval jásot, neboť se v tu chvíli očím měšťanů otevřel pohled na příjízďícího markraběte Karla.

Byl, coby osoba velevýznamná, oděn v modré tunice, límeček pláště zdobil hermelín z bílé zimní kožešiny hranostaje.

Zlatou nití a červení protkána pokrývka jeho hlavy.

V pase pak obdán prošivanou suknicí, na nohou v třmeny vloženy kožené boty s přezkou.

Kynul shromážděným davům svou pravicí, jemu odpovědí pak bylo spontánní lidu volání:

„Ať žije náš markrabě, vivat!“

Slávy bylo plno, ženy svým dětem rukou ukazovaly na markraběte, muži se ukláněli, mnozí s pokorou i poklekli.

Všichni vítající pak svými kroky spěšně následovali průvod panovníka, aby se jim skvostný dojem udržoval v paměti co nejdéle.

Ten se svou družinou zamířil k místu slavnostního přijetí, kde ho s velkou úctou přivítal rychtář města a jeho konšelé.

Panovník přijal z rukou osoby pověřené číši vína, o kterém se vyjádřil s velkým uznáním.

Tím nešetřil ani ve svých následných připomenutích, ve kterých pochválil měšťany a ouřad za přičinlivost, za očividnou jejich snahu velebit město ku líbeznému vzhledu.

Avšak v jednu chvíli i varovný prst pozvedl, ne všechno bylo jeho zřaku a informacím libé, neboť

co budováním v dobrém úmyslu ve městě započato, s jeho zakončováním se někdy až předlouho otálelo.

Že dobrým správcem svého panství jest, ochoten ho chrániti před nepřáteli veškerou svou silou, to doložilo předvedené klání rytířů, ve kterém meč s mečem protějšku se s třeskotem dotýkal.

Poté se již panovník uvolil sdíleti zábavu měšťanů na jeho počest pořádanou.

Zazněly tóny hudeb, otevřely se v šencích sudy s vínem a korbele piva, lahůdek bylo všude k nabízení do rukou přehršle.

Shodli jsme se, my měšťané města královského, že markrabě Karel jest panovníkem nanejvýše oblíbeným v naší zemi.

Budiž mu tedy moc a zdraví v budoucnu i nadále přány!

Bitva poblíž Uherského Brodu

Druhá polovina 15. století byla lítých bitev plna. Ve středoevropském prostoru se přetahovali o moc uherský král Matyáš Korvín a český „husitský“ král Jiří z Poděbrad.

Místem střetů se často stávala Morava, o zmocnění které oba dva panovníci usilovali. Nejinak tomu bylo roku 1469.

Uherská vojska krále Matyáše pronikla na Moravu a zprvu sváděla se svým protivníkem úspěšné bitvy.

Byla však obklíčena králem Jiřím u Vilémova a obrácena na útěk.

Při svém ústupu však Korvínovi žoldnéři plenili a zabíjeli, kam jenom přišli.

Směřovali, pronásledováni českým vojskem, k Uherskému Hradišti, které bylo toho času v držení příznivců českého krále.

Chtěli se ho stůj co stůj zmocnit silou a započali tedy s jeho obléháním.

Utábořili se v severním předpolí města, kde si vybudovali tábor, který již svým vzhledem budil u hradištských měšťanů oprávněné obavy.

Ležení Uhrů

Pohled na louky s tam pobývajícími uherskými válečníky byl totiž skutečně více jak děsivý.

Rozprostřelo se na nich převeliké množství stanů a chýší, ve kterých měli oblehatelé vše, co potřebovali k dlouhodobému pobytu.

Samotní uherští válečníci se vyznačovali tmavými, podmračenými tvářemi s kníry a vousy, přičemž v jejich očích plálo něco, co nevěstilo pro obléhané pranic dobrého.

Jídla a pití měli dostatek a tak dělali chutě obléhaným, kterým se života důležitých zásob přirozeně nedostávalo.

Vyslali tedy poselství k českému králi s prosbou o pomoc.

Ta však dlouho a dlouho nepřicházela.

Skupinky Uhrů a jejich spojenců, hlavně žoldnérů z Chorvatska a Švýcarska, se mezitím cvičily ve zbrani, dalmatská ocel jejich zkrřížených halaparten a kopí řinčela, až uši zaléhaly. Mezi stany pak po celou noc plápolaly ohně.

Uhři měli mezi sebou i hodně nebojujících, ženy v to počítaje, které válečníkům připravovaly hutnou, posilující masitou krmí.

Postávali mezi stany, oděni do drátěných košil, se zahnutými dýkami za pasem, anebo popocházeli, držíce v rukách halapartny.

Vojska toho času provázeli i řemeslníci, z nich pak především kováři, kteří s předstihem kovali či opravovali zbroj, tedy meče, kopí, halapartny, sečné a bodné sudlice a další.

Jiní zase čistili hákovnice a tarasnice, obávané to střelné zbraně.

Starší bojovníci pak učili mladé, jak s takovými zbraněmi zacházet.

Uhrů bylo množstvím nespočítaně.

Hořeli touhou pomstít se na obráncích města za dosavadní neúspěchy při svém tažení do Čech.

Kdyby se v nastávající bitvě města zmocnili, poražených Čechů by nešetřili a osady v okolí vypálili do základů.

Úplňková noc předcházející bitvě byla sice projasněná, ale napětí bylo cítit všude.

K rozhodujícímu střetu mezi obránci a oblehateli byl Uhry vybrán prostor před hradbami města, které měly být Čechům oporou.

Mělo se tak dít v hlubokém a prostorném žlabu, zvaném Jelení příkop, který byl svým charakterem přímo stvořený pro nastávající bojové střetnutí.

Před hradbami měli Češi připraveny umně vystavěné proutěné záтары, ty však nemusely dlouho odolávat sveřepým útočníkům.

Uhři se již od rána dne bitvy šikovali, pěstmí hrozili obráncům opevnění, ba ani provokujícími pokřiky „Seremeperkelt“ směrem k nim nešetřili.

K polednímu už bylo zřejmé, že k boji dojde co nevidět.

Bylo parno, ba přímo dusno, na obloze se vytvářela mohutná bouřková mračna. Napětí houstlo každým okamžikem, dalo se říct, že by se mohlo nožem krájet.

A vzápětí se stalo, co stát se mělo.

Uhři s rykem, pro ně tak příznačným, po ohromujících výstřelech ze svých děl, hákovnic a tarasnic vyrazili k první zteči zátarasů.

Krok za krokem zdolávali svah vedoucí k provizornímu opevnění, ze kterého je však přivítal déšť šípů z kuší, ba i střelba z ručních zbraní.

První z útočníků jak švestky padali k zemi s bolestně se svíjejícími těly.

Ostatní se raději rychle stahovali zpět do výchozích pozic.

Obránci pak podnikli proti nim úspěšný výpad, při kterém vnesli do řad Uhrů nejistotu a obavy.

K městu se mezitím blížila zásobovací kolona, která měla vyřešit nedostatek střeliva a potravin pro obléhané.

Byla však oblehateli odhalena a téměř do jednoho její členové přesilou Uhrů pobiti.

Ti pak obnovili útok na obranný val.

Ale to již k bitevnímu poli s korouhvemi v čele spěchala posila českého vojska pod vedením Jindřicha, syna Jiříka z Poděbrad.

Uhři se jí v plné síle postavili, načež se rozpoutala bitevní řež, ve které ani jedna ze stran neměla vůči druhé slitování.

Kopí se nořila do těl bojovníků, pach střelného prachu se mísil s pachem krve, jež smáčela zem. Ze všech stran se ozýval nářek umírajících.

Uherské šiky po litém boji na krátký čas ustoupily, ale jenom proto, aby se přeskupily k novému útoku.

A ten na sebe nedal dlouho čekat.

Znovu se vlna za vlnou obávaných válečníků vrhala proti českému vojsku. I jemu již síly ubývaly, neboť i na jeho straně byly nemalé ztráty na životech.

Vzduch, prosycený dýmem ze střelného prachu, byl téměř nedýchatelný. Kam se jenom člověk podíval, tam si smrt vybírala svou krutou daň.

Tisnící se davy měšťanů s hrdly sevřenými úzkostí z bezpečných míst sledovaly vývoj střetu.

Avšak ani napodruhé se Uhrům nepodařilo zdolat hrdinné české obránce, byť se nejednou uchylovali ke lstivým manévřům.

Nebyly jim nic platné.

Boj pokračoval v neztenčené míře až do pozdních odpoledních hodin.

Bojové odhodlání město bránících však bylo natolik silné, že o jejich vítězství nebylo už žádných pochyb.

Uherští nájezdníci byli nuceni stáhnout se k Uherskému Brodu, odkud se ještě jednou bezúspěšně pokusili o protiútok.

Byť Uherský Brod ještě nějakou dobu v držení Matyáše Korvína zůstal, moravská krajina si po tomto historickém úspěchu českých vojáků na čas znatelně oddechla.

Neobyčejný zážitek – soubor Herema' oni z Polynésie v Uherském Brodě

Kdo z nás se občas neopájí představami o překrásných ženách Polynésie, o lákavé hudbě je doprovázející, stejně jako o malebných tancích z „ostrovů lásky“?

Proslavenými i tajemnými kamennými sochami moai, stavěnými generacemi ostrovanů.

Představy bychom měli, ale budou odpovídat skutečnosti, ptal se mnohý z těch, kteří postupně zaplnili provizorní hlediště na Masarykově náměstí?

Tam totiž v tu dobu Bílokarpatské slavnosti vrcholily přehlídkou hudebních těles.

Domácích, ale i exotických.

A právě z posledně jmenovaných byl soubor, který nám z dalekých končin, snad nejopuštěnějšího ostrova na světě, přivezl ukázkou pozoruhodné polynéské kultury.

Už první tóny hudby, doprovázené pohyby tanečníka a posléze tří tanečnic, nás vnášely do světa legend určených bohům, přírodě, ale i lásce.

Na podiu se snědá těla Polynésanů, barvitě obdařená trásněmi z rákosin a ptačími pery, rozvlnila pružnými pohyby boků a ramen.

Ty se pak obrazotvorně stávaly vanoucím větrem, květinami, vodopády, hvězdami, ale též bohy moře či vlněním oceánu.

To, co činily bystré nohy tanečníků s maximálním využitím pat a špiček prstů, bylo obdivuhodné v každém svém okamžiku.

Velmi přitažlivá, a tím pro mnohé i vizuálně působivější, byla ladná souhra jejich paží a dlaní.

Naším očím tak bylo předestřeno velmi elegantní, energií nabitě vystoupení, ve kterém každá pozice účinkujících byla vyjádřením zcela konkrétních pocitů.

Buben jednoho z hudebníků udržoval rytmus, kytara a ukelele pak na pódiu nastínily atmosféru dálav.

A co by byl tanec bez rytmických popěvků a písní, plných emocí a snahy předat posluchačům bohaté tradice a historii svého etnika.

Nezbytnou roli v hereckém projevu protagonisty, tedy tanečníka souboru, hrála jeho expresivní mimika.

Velkou pozornost mezi diváky vzbudily scénky, ve kterých účinkující s těly pokrytými peřím napodobovali let ptáků.

Temperament je Polynésanům dán od nepaměti. Ti nám to odpoledne více než názorně předváděli, jak ho lze přetvářet do uměleckých forem tak osobitých, tak poutavých.

Nebylo divu, že umění našich exotických hostů evokovalo mezi početným obecenstvem co chvíli uznaný potlesk.

Prožili jsme v tom nedělním odpoledni něco, co bylo jedinečné svou originalitou a svým neotřelým uměleckým ztvárněním.

Nezbývá než dodat:

Moc děkujeme našim sympatickým hostům ze zámoří za jejich vystoupení!

Bylo se vsutku se zalíbením na co dívat, čemu naslouchat.

Markrabětem Karlem, my byli zváni...

Po slavnostním a impozantním příjezdu markraběte Karla do Uher-ského Brodu, byli jsme jím, coby významní brodstí měšťané, přizváni ke slavnostnímu stolu do královského hradu.

Komořími markraběte nám bylo dáno již s předstihem na vědomí, že jídla se budou podávat o půl sedmé večerní, po posledním zvonů vyzvá-
nění.

Vešli jsme v počtu hojném do hodovní síně, červenočernými závěsy vyzdobené a obrazy panovníků na stěnách obdařené.

Sesedli pak k bohatě prostřeným stolům pospolu, ženy společně s muži, nikoho ani nenapadlo, že by se mělo dít jinak.

Muži však ještě před započítím hostiny poodcházeli k sedícím ženám, ovšem jen proto, aby poutavému vzhledu mnohých dam slovy složili po-
klonu.

Sotva jsme se kolem sebe porozhlédli, již se nás ujali sloužící ve více-
barevných kabátcích a vestách, vpředu spjatých šňůrkami.

Nemohli jsme si rovněž nevšimnout jejich střevíců s dlouhou špicí, stejně jako kápí s dlouhým cípem, nošených pro ozdobu na ramenou.

Doplňkem jim pak byl v boku umístěný pás, dýka a taštička.

Pomocnice pak měly svrchní oděvy s úzkými rukávy, které byly pro-
dlouženy až k prstům. Působivý byl i slušivý jejich opasek přes boky, jehož volný konec sahal až do půli lýtek, vlasy byly pod čepcem volně
uloženy či zapleteny do copů.

Ale to hlavní, chutě vzbuzující, teprve mělo přijít.

A jak by také ne, když se našim očím předestřela na stolech vábně vy-
hlížející masa, palačinky, též zvané crêpes, dále pak rozmanité omáčky, kořeněné kaše, sladké pečivo a přemíra dalších pokrmů.

Po vzoru burgundského dvora bylo možné na honosných tabulích spatřit i jiné speciality, takže se na nejednom mlsném jazyku sliny s předstihem ve znatelné míře sbíhaly.

Kam se jenom následně oko příchozího podívalo, tam se svým ob-
razem v sytých barvách vyjímalovoce a kořenová zelenina uvařená
v medu.

Foto: markéta Švehlíková

Naše chřípí již na samém počátku hostiny oblažovala vůně bylin a to nejen yzopu, ale i pepře, skořice a hřebíčku.

Ještě před započítím našeho hodování náš stůl obcházel služebník s miskou vody za účelem rituálu očisty rukou, což jsme činili, jak se sluší, pouze špičkami našich prstů.

K témuž účelu byl nám podán textilní ubrousek, do kterého jsme si měli utírat mastné ruce ve chvílích přestávek v jídle.

Pak již nastal čas ke společné modlitbě.

Po ní netrvalo dlouho a naše smyslové vjemy si přišly na své.

Pustili jsme se bez okolků do všech dobrot nám předkládaných, ovšem tak trochu i s pocitem viny v duši, neboť křesťané by měli žít v pokore a skromnosti.

Jídla nám nebyla servírována způsobem service en confusion, tedy naráz, nýbrž postupně, tedy jeden chod za druhým.

Hostinu jsme započali přípitkem medovinou, po němž následovala velmi chutná francouzská cibulová polévka.

Hodování pokračovalo na jazyku se rozplývajícím hovězím jazykem se skořicovou omáčkou a pečeným masem s omáčkami jance, zázvorovou a švestkovou.

Dále nás čekal šťavnatý lotrinský masový koláč, karbanátky, připomínající risoles a sladká varmuže v podobě rozvařeného ovoce.

Labužnických pokrmů však bylo přirozeně mnohem více.

Na polévky a kaše jsme používali v zatatou pěst uchopenou lžící, malý ostrý nožík nám pak sloužil na odkrajování soust masa.

Většinu pokrmů jsme si nabírali z velké společné mísy a to tak, že jsme uchopili do tří prstů kousek chleba nebo placky a do něho vložili kousek masa.

Teprve pak jsme jej vkládali do úst.

Mohli jsme si ho i okořenit nebo namočit do mísy s omáčkou. Kdo chtěl při stolování použít sůl, nenabíral si ji ze slánky prsty, ale hrotem nože.

Po osmi chodech jídel, naplnivších naše břicha, se i hrdla toužebně dočkala svého v podobě ředěného vína. Kdo si žádal, mohl navíc pak v přílehlé šenkovně pojmout loků tmavého piva či vína pro změnu kořeněného...

Podle obecných zvyklostí jsme se u stolu nehádali, ani příliš nemluvili, neboť i jiní hodlali se svými slovy u stolu pochlubit.

Nikdo, jak se ostatně dalo očekávat od ctihodných brodských měšťanů, nevyplivoval zbytky jídla na podlahu a nečistil si mezery v zubech.

Číší a pohárů naplněných vínem bylo na stolech k vidění přemnoho, nebylo tím divu, že jsme každou chvíli s chutí své rty mámvivým mokem svažovali.

Melodické tóny houslí, flétny a loutny přizvaných hudců se vetkávaly do našich duší a dotvářely atmosféru jedinečného setkání.

Vše popisované se dělo za nevtíravého svitu světél loučí a svící. V nich pak byl, věru, i působivý pohled na kostýmy přítomných dam.

Vpravdě řečeno, krásný to byl zážitek slavnostního stolování, který nám svou laskavostí věnoval námi všemi milovaný vladař, markrabě Karel.

Na prožitý kulinářský zážitek tak budeme, my brodští měšťané, dlouho a s vděčností vzpomínati.

Orelské slavnosti

Za krásného počasí, doslova babího léta, se v Uherském Brodě konal sportovní den orelské organizace, které však nejsem členem.

Chtěl jsem pouze podchytit její atmosféru a pak ji – v literární podobě – představit i těm, kteří nebyli přítomni.

O zábavu bylo po všech stránkách na orelském stadionu odpovědně postaráno, a to jak pro děti, tak i dospělé.

Příjemným překvapením pro mě bylo velké množství mládeže, zejména těch nejmenších, kteří se zde mohli dosyta herně vydovádět.

Já sám jsem přijal pozvání pana Ing. F. Kubánika, zástupce ředitele místní Charity, k tenisové hře na místních, perfektně upravených dvorcích.

Rád jsem vyhověl, znám pana inženýra dobře z brodské Charity jako člověka velmi pracovitého a vstřícného.

Oblékl jsem se pro tyto účely do svátečního tenisového oblečení, konkrétně do bílých tacchinek, abych jejich krásou eliminoval svoje stáří.

Dvorec byl v ideálním stavu, bezvětrí, sluníčko se nedalo odradit nepatrným mlžným závojem na jinak blankytné obloze,

Po výměně několika očekávaných zdvořilostních vět započala naše hra.

Míče pana inženýra byly pro mě vpravdě řečeno nechytatelné, neboť se pohybovaly různými směry, na kteroužto herní variantu jsem nebyl plně připraven.

Snažil jsem se panu inženýrovi trochu poradit s technikou, ale za krátkou dobu našeho soupeření nebylo možno od něho očekávat výraznější pokroky.

Naproti tomu jeho paní mě následně herně velmi překvapila.

Její údery byly promyšlené, dobře nasměrované, a navíc dala na moje dobře míněné rady, takže zlepšení v její hře bylo zakrátko markantní.

Celé odpoledne jsem pak přemýšlel, jak tuto skutečnost panu inženýrovi diskrétně sdělit, aby jejím zveřejněním nedošlo k eventuálnímu manželskému rozvratu.

Po skončení hry jsem se převlékl a počal se procházet stále více se lidmi plnicím areálem, přičemž jsem pozoroval kolem probíhající živé dění.

Po cestě jsem potkal řadu celebrit, pan starosta Uherského Brodu se mně pochlubil, že si nedávno rovněž zkusil zahrát tenis, pan starosta Strání, Ing. O. Benešík, mně zase při vzájemném setkání tak stiskl ruku, že se slzy nahrnuly do mých očí.

Má to ale marné, stejně volit nepůjdu!

Zlatým hřebem odpoledního programu slavností bylo ale fotbalové utkání mezi místním Orlem a místní organizací KDU – ČSL.

Orlíci byli oblečení v modrém a to včetně brankáře. Šlo o zjevný úmysl oklamat soupeře, aby tento nevěděl, kdo hraje nohama a kdo může chytat míč do své náruče.

Zelení, tedy hráči KDU – ČSL, mně připadali vzhledově o něco lépe živení, snad i proto poněkud méně pohybliví.

Ale mohu se mýlit.

Mezi nimi jsem spatřil již výše jmenovaného pana starostu UB s dvojkou na zádech a pana Ing. Hovorku, poslance Parlamentu, s obávaným číslem 13 na podobném místě.

V hloučku modrých „orlíků“ se dlouho před úvodním hvizdem nějakou dobu pohyboval jeden ze zelených. Nakolik sděloval modrým herní strategií zelených a hlavně za kolik, to už se asi nikdy nedozvíme.

Ostatní nazelenalí na mě již před vlastním kláním udělali velký dojem tím, že společně odnášeli svoji branku co nejdále od branky soupeřovy.

Při rozehrávání pak pan starosta P. Kunčar z téhož týmu ekvilibristicky přihrál míč jednomu ze spoluhráčů patičkou, čímž si mě úplně získal.

Pan poslanec Hovorka zase dělovkou pomocí levé nohy varoval svého červeně oblečeného brankáře, jako kdyby předem tušil, že se bude hrát v průběhu utkání pouze na jeho branku.

Pravé koleno ho asi bolelo, protože ho měl ovázané černou bandáží. Zahrává si bezesporu se zdravím, ale on si je toho jistě patřičně vědom.

Hra měla prokazatelně velký spád, jednotlivé vlny útoku zelených se převalovaly z jedné strany půle hřiště na stranu druhou...

Hráči byli svým zaměřením velmi universální, bylo jim vcelku jedno, kde hrají, neboť každý z nich dokázal hrát jak v obraně, tak i v záloze, případně útoku.

Musím na tomto místě bohužel prozradit, že hned v úvodu utkání pan starosta Patrik Kunčar, pohybující se většinou na pravém křídle,

fauloval soupeřovu osmičku, ale vzápětí se omluvil, takže proč to dále rozvádět...

Konec konců, ať disciplinární komise vše důkladně vyšetří a vynese konečný verdikt!

Fandil jsem většinou zeleným, ale pokud bych byl trenérem, posílil bych hrot jejich obrany oběma brodskými místostarosty, samozřejmě až po jejich obrácení na víru.

Ale to je pouze moje laická úvaha, jsem totiž spíše odborník na menší balóny.

V průběhu utkání se čas od času ozýval sporadický potlesk, těžko ale říct pro koho a na kterou stranu.

Po několika minutách hry se mně ale zdálo, že všem hráčům tak nějak těžknou nohy a krátí se jim dech.

Je to divné, řadu viděných sportovců osobně znám, a vím o nich, že nekouří, navíc i alkoholu věnují minimum pozornosti, což je v dnešní době víc jak chvályhodné.

Sanitku jsem žel nikde neviděl, nevím tedy, jestli jinak výborný pořadatel něco nezanedbal.

Všechno jednou ale musí skončit, ani toto utkání nebylo výjimkou. Hráči si po zápase podali ruce a slíbili si, že se ještě někdy u této hry sejdou.

Výsledek nebyl až tak důležitý, neboť všichni víme, že Coubertinovo heslo „Důležité je zúčastnit se!“ je platné ve všech sportech, bez ohledu na věk soutěžících.

Celkově lze říci, že slavnosti měly bezesporu důstojný ráz a byly příjemným osvěžením slunečného nedělního odpoledne posledního dne září.

Všichni moji starostové

Každému učiteli, mě nevyjímaje, se po určité době stane, že mu jeho žáci, tak říkajíc, významově přerostou přes hlavu.

Kdyby jenom akademickými tituly inženýr, doktor atd.

Někteří vyrostli ještě výše svými nabytými pravomocemi. Ano, mám na mysli ty, co šéfují svým obcím, jinými slovy, stali se starosty.

I takové jsem v jejich mladistvém věku učival, a nyní, abych při setkání s nimi sundával klobouk jako první.

Říkám to s nadsázkou, i nadále se oni, až na výjimky, uklánějí dříve nežli já.

Tak, a kteří jsou to jmenovitě?

Anebo jmenovitě raději néé, co kdyby nebyli dobře naložení?

Začněme třeba starostou jedné menší obce!

Je téměř o hlavu vyšší nežli já, budiž, je mu shůry dáno!

Nejednou ho vídávám v kroji, navíc občas píše i blogy, získanou karmou docela úspěšné. Je poměrně hovorný, ale tato vlastnost je při výkonnou funkce starosty přece žádoucí, tak co.

Příležitostně se mně omlouvá za svůj dřívější prospěch na škole, ale ten přece zlý nebyl, takže k amnestii není důvod.

Dalšího starostu jsem vloni potkal před masnou.

Patrně vegetariánem není.

Bleskově jsme se poznali a navzájem prohodili několik přátelských vět. Vede svoji obci, zdá se, dobře, nedávno v ní otevřeli náměstí.

A nyní k dalšímu známému starostovi!

Ten je naopak postavou o něco menší nežli já. Ke mně se chová velmi korektně, v pracovních sezeních má vytříbený, neagresivní slovní projev.

Rád ho rovněž pozoruji při slavnostních příležitostech, kdy se mu na hrudi skví znak města. Jenom by mohl být, možná se mýlím, trochu ve svém konání průbojnější.

Ale i starostky mám ve své záznamníku.

Jedna z nich šéfuje poměrně malé obci.

Tu jsem ale neučil, pouze její hezkou dceru, která je v současnosti již lékařkou. Tedy postavením zase nade mnou.

Ach Bože!

Další starostka nedávno o svoji funkci přišla.

Dělala na mě dojem velmi operativní ženy, podobně jako její dcera na gymnáziu. S tou jsem se jednou ve výukové hodině utkal ohledně užívání insekticidů v jihovýchodní Asii.

Tenkrát naše pře skončila nerozhodně.

Dnes je inženýrkou chemie.

Hmm!

No, a jednoho starostu si nechávám úplně nakonec.

On už vlastně starostou není, povýšil do nadoblačných sfér, které se klenou nad naší republikou. Prý jsem ho kdysi učil zeměpis.

No, nevím, kolik mých informací si zapamatoval. Snad dost, ve výkonu své funkce by je mohl občas uplatnit!

Neviděl jsem ho celá léta, až teprve při Slavnostech vína v Uherském Hradišti. Tehdy vybočil z průvodu krojovaných a hrnul se ke mně.

Já byl v rozpacích, nevěděl jsem, jaký titul mu mám přiřadit. Oslovil jsem ho tím skoro nejvyšším.

Odmítavě mávl rukou.

Zvláštní situace.

Takže starostů a starostek mám v evidenci poměrně dost.

Stejně tak místostarostů.

Jeden z nich je prý hodně náročným nadřízeným.

Možná až příliš...

Z výše uvedených známostí bych měl mít radost. Akorát, že jejich tituly nejsou na rozdíl od akademických, tituly doživotními.

Takže radost mohu mít taktéž asi jenom dočasnou!

Kukuřičné šustí

V současném podzimním čase, někdy přívětivějším, někdy spíše naopak, můžeme na různých jarmarcích a vůbec výstavách vidět z rukodílné činnosti našich spoluobčanů opravdu hodně. Nabídka výrobků těchto řemeslníků, ba řekl bych spíše umělců, je často velkolepá, a jak jistě mně dáte za pravdu, nejenom pro oči lákavá.

Člověk pomalu neví, co by si do svého domku nebo bytu z nabízených předmětů pořídil nejraději.

V řadě případů se však to, co se našemu zraku na těchto akcích nabízí, rok od roku opakuje, vystavuje se poměrně běžná keramika, textilie a bižuterie.

Nejvíce oceňované by měly být přece jenom asi výrobky originálnějšího rázu, hlavně pak ty, které mají blízko k přírodě anebo k dějům našeho každodenního života.

A mezi ně nesporně patří kouzelné figurky či postavičky tvořené z toho, co jinak na našich polích zůstává po podzimní sklizni téměř nepovšimnuto. Mám na mysli předměty z kukuřičného šustí, tedy listenů obalujících samičí květenství, palice této známé plodiny.

Měl jsem nedávno možnost hovořit s tvůrkyní těchto přenádherných, srdci tak blízkých výrobků, s paní Mgr. Alenou Podlouckou, která ještě nedávno pedagogicky působila na uherskobrodském gymnáziu.

Když jsem u ní viděl celou tu nádhernou paletu jejích uměleckých vytvořů, tak jsem neodolal dotaz, jakým způsobem se tyto věci tvoří?

„No,“ pravila paní Alena po krátkém zamyšlení, chce to především invenci, nápaditost a pak samozřejmě dostatek kukuřičného šustí, všelijakých drátků, různých oříšků, ale i stébel slámy,“ já jí však v tu chvíli skočil do řeči:

„Nesporně asi také šikovné ruce?“

Pousmála se a dodala: „To taky, prstům dá ta moje mnohahodinová práce opravdu hodně zabrat! Ale dělám tuto činnost ráda, naplňuje mě uspokojením z toho, co vytvořím.“

Mám radost, že se moje výtvořky lidem líbí a často je mnohým z nich, a nejenom přátelům, věřte mně, prostě daruji.

Kukuřici si na políčku pěstují sama, na podzim za sucha nasbírám šustí, doma ho v teplé vodě umyji a současně navlhčím, aby bylo použitelné, tvárné.

Zastříhnu jeho širší konce, a pak ho již různě tvaruji a obtáčím kolem drátků. Ty musí být hodně ohebné, nejčastěji proto užívám drátky z mědi.

Tam kde je třeba, upotřebím pochopitelně nitě, nejčastěji rezné.

U figurek hlavičku dělám z polystyrénové kuličky, jindy zase, i když je to pracnější, ji formuji z vaty. Na vlásky poslouží 'trásně', které jsou vlastně usušenými čnělkami kukuřičných palic.

Případnou kapuci na hlavičkách dělám buď opět ze šustí, anebo z kousku jemné 'pytlovinky', oči přimaluji. Na těle figurky musí být i několik vrstev z pečlivě vytvarovaného šustí, kombinovaného s vatou.

Připomínám, že šustí až na výjimku nebarvím, i když časem jeho původní vzhled nepatrně vybledne. Pokud přece jenom je obarvení třeba, použiji běžné hnědé barvy na textilie. U sukének si pomohu modrotiskem.

Pokud má figurka košík, vytvořím ho z ořechové skořápky a vložím do něho menší lískové oříšky.

A všechno co vytvořím, umístím na podklad z březového dřeva do skutečného mechu, anebo lišejníků, u kterých se mně osvědčila trubičkovitá dutohlávka, případně větvičnick.

Za důležité považuji rovněž i to, aby na první pohled postavičky dělaly dojem, že jsou 'v pohybu', a tím působily jako skutečné.

„Taková práce musí i uklidňovat mysl,“ naznačil jsem trochu provokativně.

„Ano, odpověděla, člověk při ní opravdu ideálním a konec konců přirozeným způsobem relaxuje.“

To, co jsem u ní viděl na skříních a policích, mně opravdu vyrazilo dech. Ta věrná podoba, ta pestrost postaviček, kdy není jedna z nich podobná druhé, neboť se liší nejenom tvary, ale i jejich zachycením v různých pracovních pozicích. Jako by byly živé ty figurky, tak mně připadal Mikuláš s andělem a čertem, stejně tak na mě zapůsobily betlémy, symbolicky navozující blížící se Vánoce.

Jsou tradičně utvářeny ze dřeva a mnohé z nich jsou doslova skvosty, obdivovanými domácími, ale i zahraničními návštěvníky.

Vánoční betlém může mít tisíce podob, vždy mu však bude jedno společné – postavičky představující konkrétní osoby vystupující v biblickém příběhu.

Hlavním tvůrcem vánočního příběhu je narozený Ježíšek uložený v jesličkách a Marie s Josefem.

Tyto tři postavy dále doplňuje celá řada dalších osob, jako jsou pastýři, andělé či třeba domácí zvířata.

A právě betlémy z kukuřičného šustí jsou snad našemu pohledu či přírodě nejbližší. Svým materiálem „dýchají“ naším venkovem, udivují svou mnohotvárností, lehkostí a vůbec jsou pohlazením pro naše oči.

A tak vidět v nastávajících svátečních dnech betlém s Jezulátkem, kolébkou a poutníky přinášející dary narozenému dítěti, je zážitkem neobyčejně krásným, který je názorným dokladem lidové tvořivosti, tedy především uměním talentovaných, šikovných lidských rukou.

Cena města Uherského Brodu

Samozřejmě jsem dopředu věděl, komu bude udělena, takže jsem šel do místa jejího udělení, jak se také říká, najisto.

Cena je určena tomu, kdo svým celoživotním úsilím a aktivitou a mimořádným způsobem prospěl našemu sídlu.

Své kroky jsem nasměroval do Panského domu, kde se měl slavnostní ceremoniál uskutečnit.

Po schodech jsem vystoupal nahoru a zamířil do prosvětleného sálku.

V obřadní síni s kobercem v barvách karmínové červeně jsem již zastihl mnoho z těch, kteří chtěli být účastni výše jmenovaného slavnostního aktu.

Rozhlédl jsem se zevrubněji kolem sebe.

Na jedné ze stěn místnosti jsem uviděl v symbolech kresbou vyjádřené dějiny města, v rozích síně vegetace, květinami vkusně vyzdobený stůl, to vše se vetkávalo v oči rozhlížejících se osob.

Křesílka obřadní síně se i nadále zaplňovala příchozími, mezi kterými bylo možné zahlédnout krom jiných i řadu známých brodských osobností, hlavně pak ze sféry kulturního života.

Úvodní části slavnostního ceremoniálu se ujala vedoucí odboru školství, paní Markéta Gajdůšková, která svými slovy vyzvedla význam této události. Brzy nato před přítomné předstoupila mladičká pěvkyně.

Její dynamický a přitom melodický hlas rozezvučel prostory sálku a spolu s dvanácti „pozlacenými“ a zářícími lustry dotvářel rámeček slavnostní atmosféry.

Pak nadešly chvíle věnované představování ušlechtilé práce a aktivit devíti kandidátů, které se staly podnětem k návrhům na jejich ocenění.

Do literární výšiny však mohl vystoupit pouze jeden z navržených, a tím se stala podle již dřívějších informací a tedy všeobecného očekávání spisovatelka, paní Alena Bartošíková.

Jako první představil její život a bohaté umělecké dílo pan místostarosta Ing. Petr Vrána. Jím uvedená fakta pak s citem a porozuměním dále rozvedl starosta města pan Ing. Patrik Kunčar.

Z projevů obou pánů radních vyplynulo, že z literárních děl paní spisovatelky vyzraňuje hluboký a upřímný vztah k tradicím našeho kraje, ale též láska k přírodě a lidem v ní žijících.

Foto: Elen Sladká

A právě znalostmi zvyků, tradic a jejich vkládáním do myslí čtenářů činí její spisovatelské umění náš život bohatším a smysluplnějším.

Její publikace jsou prostoupeny hlubokou znalostí lidských duší a jejich neustálých proměn. Setkáváme se v nich s prostými lidskými osudy, radostmi i starostmi, které provázejí život každé z postav v knihách probíhajících dějů.

Paní spisovatelka dokázala a i nadále umí psát jejich řečí, přičemž dovede umně vystihovat otevřenost a upřímnost lidských srdcí.

Nejinak je tomu v autorčiných pohádkách, jejichž obsahem umí odpoutávat mladé, ba i starší čtenáře od všední, někdy žel tak bolestné reality, a přenášet jejich mysl do světa snů a představ.

Je tedy zcela přirozené, že paní Alena Bartošíková je velmi často zvána do různých míst k autorským čtením, tedy do prostředí vzájemného čtenářského a spisovatelčina souznění.

Lze tedy konstatovat, že bohatý tvůrčí život paní spisovatelky se stává literární náplní lidských nití, tedy našich duší.

Samozřejmě ani při nejlepší vůli nešlo v těch pozdně odpoledních hodinách v krátkosti vyjádřit celou obsáhlost a pestrost jejího uměleckého díla.

Udělením ceny však naše město projevilo patřičnou úctu a díky ženě, jejíž velký literární přínos pro naši společnost je obdivuhodný.

Její dílo je příspěvkem k trvalému místu historie našeho kraje v kulturních dějinách obou národů, nyní i států. Předávané kytice a potlesk oslavenkyni v závěru ceremoniálu byly toho jednoznačným důkazem.

A že je Cena města Uherský Brod v těch nejsprávnějších rukou, na tom jsme se shodli v těch hodinách bez výjimky všichni...

Výročí gymnázia

Ano, v těchto dnech slaví uherskobrodské gymnázium 120 let svého trvání, což bylo třeba patřičným způsobem prezentovat veřejnosti.

Již od ranních hodin otevřelo své brány návštěvníkům, a to nejenom lidem z města a blízkého okolí, ale i z větších dálek.

Tak jak se jeho absolventi rozletěli do koutů širošířého světa, tak se tyto dny vraceli do míst, ve kterých prožívali nezapomenutelné chvíle svého mládí, lásek a tužeb, doprovázených nemalým studijním úsilím.

Procházeli učebnami a odbornými pracovišti, aby obdivovali současně moderní vybavení těchto prostor didaktickou technikou, nesouměřitelnou s tou, jakou využívali učitelé před mnoha desetiletími.

Nejdéle však setrvali, nejednou pak s dojetím, v místech, kde byly vystaveny desítky maturitních tabel.

Od těch relativně nedávno vzniklých až po zažloutlá z poloviny minulého století, doby předválečné, ba ještě starší.

Dnes již většinou nežijí pamětníci těch časů, přesto však procházející člověk kolem stovek fotografií podvědomě vzdával úctu a hold tvářím učitelů a studentů dob tak již vzdálených.

Právě oni totiž položili svým působením na škole základní kameny znamenité pověsti našeho ústavu.

Profesoři byli osobnostmi nejenom tohoto školního zařízení, ale i celého našeho města, vesměs uctívanými a váženými.

Byli pochodněmi, které předeštlé cestu vzdělávání a výchovy následujícím generacím.

Po prohlídce gymnázia se mnozí z návštěvníků slavnostních dnů vydali po poledni do Domu kultury, aby shlédli slavnostní akademii.

Její program byl více jak pestrý.

V jeho úvodu přistoupily k mikrofonu významné osobnosti našeho kraje. Ač hovořily z různých úhlů pohledu, v jednom si byly zcela zajedno. A sice slovy uznání na adresu Gymnázia J. A. Komenského, ať už učitelů, ale i studentů.

Potlesk po skončení jejich projevů byl dokladem souznění naslouchajícího obecnstva s přednesenými moudrými myšlenkami.

Pak již se dostali ke slovu aktéři umělecké sféry.

Vysokou latku v profesionálním jejím provedení, ostatně podle očekávání, nastavil pěvecký soubor Dvořák.

Po něm přišly na řadu scénky nejrozmanitějšího ražení, vážnějšího rázu, ale i humor evokující.

J. A. Komenský byl svým vzezřením i mluvou více jak věrohodný.

Jedinečným zážitkem byl pak přednes operetních árií našeho bývalého studenta, Dr. Petra Babuly. Jeho hluboký hlas rozezvučel snad všechny kouty velkého sálu s patřičnou diváckou odezvou.

Program dále gradoval vystoupením známých herců Josefa Kubánika ze Slováckého divadla a Josefa Kollera, herce Městského divadla Zlín, jak jinak než našich absolventů.

Všechny přítomné pak tradičně nadchl svým zpěvem pěvecký sbor CAMPANA Gymnázia J. A. Komenského pod citlivým vedením paní profesorky Moniky Koubové a z téže školy temperamentní taneční a muzikantský projev folklorního souboru písní a tanců JAKUB v režii oblíbených profesorů brodského gymnázia Romana Vrby, Petra Pomajbika a Kristýny Škrabákové.

Nelze rovněž opomenout programem prolínající další velmi zdařilá a působivá herecká vystoupení současných studentů.

Bylo věru se na co se dívat, čemu naslouchat.

Zcela jiný žánr byl volen v pozdějších odpoledních hodinách, který se uskutečnil ve veřejnosti známém a uznávaném Q studiu pana MgA. Františka Chrástka.

Jednalo se o výstavu studentských výtvarných prací, vytvářených pod svědomitým vedením profesorů Ladislava Slabáka a Pavla Lečbycha.

Člověk musel obdivovat, co všechno dokáží šikovné, doslova zlaté ruce mladých gymnaziálních umělců.

Široký záběr technik a témat jim umožnil uplatnit svou fantazii, schopnosti, nepopíratelné dovednosti a talent.

Gymnázium není umělecká škola, ale přesto příkladným způsobem neustále rozvíjelo a rozvíjí kreativitu studentů a učí porozumění výtvarnému umění.

Z vystavovaných prací přímo čišela radost z tvorby, která studenty uspokojovala, stejně jako obdivovatele jejich děl.

K nahlédnutí byly použity výtvarné techniky, které byly jednak tradiční, tedy malba, kresba, grafika, prostor však dostaly i kombinované techniky a tvorba prostorových objektů.

Společným rysem výstavy bylo jednoznačné úsilí autorů o sebevyjádření a co nejlepší výsledek.

Dostalo se nám cti obdivovat velmi vydařené a působivé lidské portréty, originální technikou ztvárněné krajinky, ale i prvky kubismu s výraznými a navzájem se prolínajícími geometrickými tvary ať už v černobílém či barevném provedení.

Co říct na závěr oslav brodské „Sorbonny“?

Snad neuškodí trocha patosu.

Před gymnáziem, o kterém jsou výše uvedené řádky, by měl mnohý z nás, jehož životní etapu tato škola provázela, s úctou a pokorou pokleknout!

I J. A. Komenský v našich představách v těchto dnech stál u bran našeho gymnázia, upíral k němu svůj zrak a uznale pokyvoval hlavou...

Věděl, co činí!

Laboratoř biologie

Hodlal jsem ji po letech na gymnázium navštívit, neboť jsem v ní coby kantor působil desítky let. Byl jsem přirozeně zvědavý, do jaké míry od doby mého učitelování pozměnila svoji tvářnost.

Byla to spolu s učebnou zeměpisu moje nejoblíbenější pracovna, i když v ní přirozeně nebyvalo vždy posvícení.

Už také proto, že v sedmdesátých letech nebyla vždy optimálně vybavená potřebnými učebními pomůckami.

Mnohé z nich jsme si, my učitelé, museli opatřovat sami.

Centru místnosti vévodil velký kulatý stůl, který jsem byl nucen jedno podzimní odpoledne pro jeho nevábný vzhled přelakovat.

Ke stěně učebny přiléhalo několik starších skříní s chemikáliemi a zkumavkami.

Na dřevěných policích na protilehlé straně místnosti byly uloženy vycpaniny z předválečných let, všelijakých těch kun, tchořů, ještěrek, ptáků apod.

Některé z nich ale nebylo radno brát do rukou, neboť hrozil jejich definitivní rozpad.

Samozřejmě pak byly pracovní stolky, na které studenti po výzvě učitele umísťovali ze skříněk vyjímané, konstrukčně poměrně jednoduché mikroskopy.

Co se jenom pod jejich objektivy „natrápilo“ bakterií, sinic, řas, rostlinných řezů i trvalých preparátů?

To už dnes nikdo nespočítá.

I jejich shánění před „laboratorkami“, hlavně těch vitálních, dávalo vyučujícím pořádně zabrat. Městské parky a rybníky na periferii našeho sídla by mohly vyprávět!

Pracovní stoly příležitostně posloužily i k pitvám.

Na rozdíl od studentů, neměl jsem tyto úkony příliš v oblibě, život se nemá zbytečně marnit, ovšem nebylo nad názornost!

Takže předvánoční „kuchání“ kapříka, nebo alespoň darované slepice z blízké Racioly, se nejednou stávalo nezapomenutelným zážitkem pro tehdejší mláďá.

Vzpomínám si, dnes už s úsměvem, jak jednou stačila chvilka mé neopozornosti, kdy o přestávce z laboratoře vyběhl jeden student s vyňatými

rybími útroby na chodbu, aby se vzápětí o jednu z tam diskutujících kolegyň pokusila při pohledu na krev nevolnost.

V laboratoři jsem vždy kladl důraz na prvek soutěživosti, ten pokládám za vůbec nejracionalnější pedagogickou činnost.

Když se studentu podařilo něco mimořádně zajímavého v zorném poli mikroskopu objevit, anebo v jiné činnosti s botanickým klíčem určit, jednička ho neminula.

Postupem doby se laboratoř biologie modernizovala.

Přibýly moderní pracovní stoly, propojené tunelem s možností snadnějšího přístupu k vodě a plynovým kahanům.

Časem se objevila nad nevelkou školní tabulí i zavěšená televize, pod kterou jsem se ale v obavě před jejím pádem obával usednout.

No, a co jsem spatřil uplynulý pátek při své návštěvě?

Doslova výukovou pohádku!

Už po příchodu do světly prozářené laboratoře mé oči utkvěly na visící, rozměrově snad metrové televizní obrazovce.

Pod ní si hověla bělostná tabule obklopená pestrobarevnými, očím na výsost ladícími tematickými obrazy.

Stoly s lavicemi a židlemi byly mezi okny napodél seřazeny jako na vojenské přehlídce, jen zasalutovat.

V koutku místnosti přirozeně nemohla chybět ani umělohmotná kostra člověka, ta přece má být běžnou a nepostradatelnou vyučovací pomůckou každé učebny biologie.

Za mých časů nějaký ten prst na končetinách jejího předchůdce chyběl, nyní jsem však shledal všechno v naprostém pořádku.

V místech, ve kterých si kdysi na policích „hověly“ vycpaniny, se rozkládal ještě novotou vonící rozsáhlý skříňový komplex s nespočtem ukázek přírodnin.

Na stolech jsem spatřil řadu vystavených moderních studentských mikroskopů s pochromovanými vícečetnými objektivy.

Vše bylo v mých dojmech úplně jiné jak za mého dávného učitelského působení.

Z těch vzdálených dob tak zůstávají v mé paměti už jenom stříbrné nitky vzpomínek, řekl bych ale, že možná těch nejkrásnějších.

Zejména rád vzpomínám na tu tehdejší neopakovatelnou atmosféru pokusů, toho kouzla hledaného a nacházeného, které jsem sdílel se studenty.

Ale ještě něco se v tom „chrámečku“ vědění pro mě nezměnilo!

Ten duši jímající výhled z okna k obzoru na vzdálenou, a přece tak blízkou, majestátnou Velkou Javořinu...

Tím jsem se za mlada vždy kochal, a nebylo tomu jinak i při mé páteční návštěvě.

Exkurze se studenty v městském parku

Paní profesorkou biologie z místního gymnázia mně byl nabídnut doprovod při poznávání parkových dřevin.

Scuk jsme za slunečného dne měli domluvený u kapličky, avšak celá skupina študáků se ke mně nečekaně přiblížila odshora, tedy od restaurace Balkán.

Pochopitelné.

Ohledně scelení kolektivu jsem se dal do odborného výkladu, paní profesorka moje proslovy pouze kontrolovala.

Ještě před ukázkami jednotlivých parkových dřevin jsem pronesl moudrost, že slyšené si člověk, natož studenti, nepamatuje dlouho.

U viděného jsou výsledky prokazatelně lepší, ty nejlepší se pak dostávají až po ohmatání přírodniny.

Z mé dřívější pedagogické praxe rovněž vím, že u každého organismu je třeba k jeho utvrzení v paměti uvést nějakou raritu.

Paní profesorka se mnou s úsměvem souhlasila.

Výklad jsem začal ještě před parkem jeřábem břekem.

Více než jeho vzhled studenty zaujala moje informace o ceně za plno-metr dřeva tohoto výskytem méně běžného stromu.

Moje další předávání poznatků se týkalo vlastností nedaleko stojícího tisu červeného. Zdůraznil jsem jeho jedovatost a dvoudomost.

Buď je totiž tis on, nebo ona.

Měli by být výskytem navzájem poblíž, ale to samozřejmě nezáleží jenom na nich.

Poté jsme již všichni vstoupili do přítmi parku.

Tam jsem se vědychtivým přítomným pokusil vnutit vizuální rozdíly mezi jednotlivými druhy javorů, tedy klenem, babykou a mlěčem.

To se mně příliš nedařilo, ale jaké se píše y u slova babyka, to věděli skoro všichni.

U dubu letního jsme udělali zastávku na delší dobu.

Studenti užasli nad stářím, kterého se tito mohykáni mohou dožívat. Žížkův dub nad Pašovicemi je toho přesvědčivým důkazem.

Údaje o této dřevině jsem okořenil vlastnostmi léčivých účinků kůry a zpestřil poznámkou o broucích roháčích, které v těchto dnech v parku nacházím.

U lip jsem velebil nejenom jejich půvab, měkkost dřeva, ale i poživatelnost plodů za dlouhodobých hladomorů.

U jilmů jsem zase poukazoval na tvarovou zvláštnost jejich listů, tedy asymetrii čepele.

Další moje informace se týkaly rozdílů mezi borovicí černou a lesní. I u nich měli někteří studenti vědomostní nedostatky, po dnešku to bude zajisté lepší.

Habr byl několika dívkami k mému překvapení poznán, což mě potěšilo, rovněž tak trnovník akát mnohým dospívajícím něco říkal.

Posledním exponátem exkurze byl exot - dřezovec trojtrnný před muzeem. Velikost jeho trnů je úctyhodná, mnohé z nich by ve škole u nepozorných žáků mohly plnit svůj účel.

Potěšilo mě, že studenti na moji výzvu při jednotlivých zastaveních zdravili kolemjdoucí osoby, nejživěji pak, když kolem procházela prof. Bušíková.

Ke konci exkurze už zmáhala studenty únava z přemíry údajů a vidina blížícího se obědu.

I tak exkurze splnila svůj účel, možná i originalitou výkladu přírodnin. Ale to si asi moc fandím.

Setkání po patnácti letech

Pokud ve školství učitel odejde po mnoha desítkách let na zasloužený odpočinek, užívá si, pokud mu to samozřejmě zdraví dovolí, klidu a pohody. Výhrou je, pokud má své koníčky, kterým se nyní může občas věnovat.

Ale čas od času objevuje v poštovní schránce nebo prostřednictvím emailu adresované pozvání na setkání se svými bývalými žáky.

A tak se i stalo v minulých dnech. V prvních chvílích po obdržení pozvánky mně hlavou probleskly vzpomínky na třídu, kterou jsem kdysi učil, respektive byl jejím třídním.

Kolik je to vlastně už let? No ano, celých – Bože, jak je to vůbec možné – 15 let!

Druhé, co jsem vzápětí udělal, bylo to, že jsem v zaprášené krabici na půdě našel fotografii své třídy, zamýšleně ji pozoroval a přemýšlel, dívaje se do tváří mých bývalých žáků, jací vlastně kdysi byli. Kdo byl primusem třídy, kdo exceloval u tabule, kdo připravě zase až tak moc nedal a kdo byl tím, který mě příležitostně „vytácel“?

Jak asi vypadají dnes tito „darebové“?

Třeba už některým prokvétají stříbrné nitky vlasovým porostem, asi se jim do tváří již rovněž vepsaly životní osudy, ať už byly jakékoliv.

A mám vůbec jít na společné posezení? Poznám je podle současného vzhledu? Nedojde k trapným situacím, chvíli jsem přemítal.

A hlavně, identifikují oni vůbec mě? Vždyť i já jsem vypadal tehdy poněkud jinak. Plný síly a optimismu.

Co jsme si tehdy užili legrace ve škole, ale i na společných výletech či exkurzích. Bude i dnes znít mezi nimi zvonivý smích, anebo se dostaví vzájemná ostýchavost?

A co si mám vzít na sebe, i takové myšlenky se mezitím vtíraly ještě do mé mysli.

Ale musím, musím!

Co by asi řekli mé neúčasti?! A tak tedy jsem šel to sobotní odpoledne celkem tichými ulicemi města ke škole. Opatrně jsem nahlédl na gymnasiální nádvoří... a už jsem je uviděl, do půlkruhu uspořádaný hlouček mladých dam.

Poznal jsem je až na jednu okamžitě, ony mě naštěstí rovněž. Následovalo srdečné tisknutí rukou a první neformální věty.

A přicházeli další a další...

Nedlouho poté se ve dveřích školy objevil sám pan ředitel s uvítacím projevem, ve kterém pokračoval i na schodišti v prvním poschodí uvnitř školy.

Trochu jsem v tu chvíli zapochyboval, kdo vlastně má být průvodcem mé třídy po budově, ale nakonec přece jenom tato milá povinnost zůstala mně.

Vzpomínkovou akci jsem začal, no kde jinde než v zeměpisné učebně, kde asi trávili v minulosti tito „studentíci“ nejvíce času.

Už po vstupu do této učebny jsem na tvářích přítomných, relativně nedávno narozených, uviděl jejich údiv ze změněného interiéru místnosti, kde očima marně hledali jimi kdysi počmárané lavice.

Nenechal jsem je ale dlouho odpočívat.

Usadil jsem je do míst, kde před léty seděli, a začal je zkoušet z toho, co si měli snad ještě pamatovat.

Výsledek odpovídal patnáctileté pauze, na otázky jsem odpovídal jenom já!

Pak mě ale napadlo, že se zeptám těchto odrostlých dorostenců a dorostenek na jejich povolání s nečestným úmyslem, že by se mně mohlo jejich současné profesní zaměření ještě třeba hodit.

Někteří o sobě následně prozradili, že jsou obchodními referenty, jiní zase manažery.

Dita, jako molekulární biologka, mně přislíbila kmenové buňky na inovaci mého přestárlého těla, Kateřina vzadu zase nabídla veterinární ošetření, potěšila charita u Lenky, zmalomyslně jsem u nabídky gynekologických testů kterousi přítomnou „vílou“.

Raději jsme dále pokračovali v prohlídce školy, prošli jsme krásnou biologii, méně vzhlednými učebnami chemie a fyziky, nechal jsem je i nahlédnout do „soudní síně“, tedy sborovny.

Prohlídku jsme ukončili ve školní jídelně, kde se asi v minulosti pohybovali nejraději! Ostatně byli, jak jsem je znal, vždy materialisticky zaměřeni.

Pak už v nastupujícím šeru jsme museli opustit „stánek vědění“ a přemístili se do restaurace „U Rochů“, ve které se i před lety cítili, jak ryby ve vodě!

Následující večere byla skvělá, stejně jako předcházející přípitek. Sám jsem probleskovaly blesky fotoaparátu, retušéri u mých snímků budou mít ještě hodně práce.

Nu a jak se dalo očekávat, záhy se u prostřeného stolu zapředly rozhovory všem možným. S Kateřinou K. jsme konečně vyřešili výchovně-vzdělávací problémy ve společnosti, s Daliborem jsem posoudil zdravotní stav sportovců a tělocvikářů, s Otakarem poměry na pracovištích dříve a dnes.

S Ditou i ostatními jsme zavzpomínali na vyučující a školou postupující humorné historky. Téměř všechny přítomné zaujaly Alešovy úspěchy v chovu šneků a střevlíků, a tak bych mohl pokračovat ještě hodně dlouho.

Velmi příjemné hodiny v družných hovorech rychle ubíhaly. Jistě, celý kolektiv, jak to bývá naprosto běžné, se časem rozpadl na řadu diskutujících hloučků, přičemž probíraná témata byla přirozeně velmi rozmanitá a oplývala zajisté i humorem.

Všeobecně převládala zjevná spokojenost, kterýžto stav duše se odrážel ve tvářích všech přítomných.

V nečetných chvílích mého osamění jsem ještě jednou procházel svýma očima po všech, s kterými jsem si rozuměl celé roky a pocítil „zmenu“ ve svých spojkách...

Ale vše má svůj konec.

I pravil jsem kolem sedícím, že jedno z největších umění v životě člověka je umění zavčas odejít. Vstal jsem tedy, začal obcházet rozesmáté a stisknutím ruky se loučil...

Neodpustil jsem si, již ale vstojte, ocitovat nepřiliš pozměněná slova velkého humanisty Alberta Schweitzera:

Nevím, jaká vás všechny čeká budoucnost, ale zcela jistě budete šťastni, pokud budete v životě hledat a nalézat to, co prospívá jiným...

Vzpomínky na narozeniny

Kdo by se na ně netěšil.

Dortík, dárečky a jiné pozornosti jsou pro ně příznačné a sympatické. Potřásání rukou, promluvy, případně objímání a líbání na tváře.

Člověk se stává při takových příležitostech středem pozornosti, podobně jako je tomu na svatbě, a to je přece milé, někdy až opojné.

Nejvíce je člověk obletován, když má kulaté narozeniny. To pak oslavy neberou konce a dlouho a dlouho na tyto chvíle oslavenec vzpomíná.

Jistě, něco ho to stojí, občerstvení, alkohol, ale co by jeden neudělal proto, aby si i ti, co mu blahopřáli, uvedenou událost dlouho nesli ve své paměti.

Na své dvacetiny si vzpomínám pro již velký odstup času jen matně.

Jednalo se o oslavu na vysoké škole, konala se v menším kruhu spolustudujících, člověk měl život před sebou, takže o pitivo nebyla nouze.

Když mně bylo třicet, bylo to už o něčem jiném.

Byl jsem poprvé třídním na gymnáziu, když jsem vcházel toho 2. června do své třídy. Překvapily mě zcela zatažené rolety a na obrovském dortu uprostřed učebny hořelo 30 svíček. Atmosféra byla doslova mystická.

Dort jsem zanesl na poradu do sborovny a za chvíli bylo po něm a po ní!

Čtyřicátiny jsem slavil ve svém kabinetě.

Vzpomínám si, že tam bylo hodně hlavně kolegyň, jedna z nich mně věnovala celou sbírku vystřižených novinových článků o tom, že život začíná až po tomto roce věku, načež mně ještě dávala i šanci na nalezení životní družky.

Padesátiny jsem slavil s kulatinami kolegy Vrány a kolegyně Pavlíkové na myslivecké chatě na „Katovce“.

Byl to opět veliký obřad. Čekaly na nás tácy s pečenými kuřaty od paní vedoucí kuchyně D. Strakové, veršiky kolegů, oslavné řeči.

Dostal jsem od členů sborovny darem tisícistránkovou knihu o vývoji přírody. Bylo v ní i hodně fotografií vyhynulých živočichů, což mě časem přinutilo k zamýšlení.

Po odchodu ze školství jsem tuto knihu věnoval „pozůstalým“ biologům.

Šedesátiny se znovu slavily v mém kabinetě.

Ale musel jsem hosty na svou oslavu už zvát! Víno teklo proudem, dodatečně jsem poslal jednoho kolegu pro další láhve vína.

Tehdejší ředitel si stěžoval, že jsem se ho na této oslavě nějakým výrokem dotkl. Už si nevzpomínám, ale ironii mám ve svém repertoáru.

Po definitivním skončení mé pedagogické kariéry gratulací při narozeninách ubývalo a ubývalo. Sem tam mám něco v dopisní schránce, něco mobilem či mailem.

Až přišel letošní 2. červen.

Gratulací už tak moc nebylo.

Ale nesmutněl jsem, tak to v životě prostě chodí.

Sejde z očí, sejde z mysli, známe to přísloví.

Avšak večer před mými x-tými narozeninami přecházela večer Uherským Brodem dešťová přeháňka. Po jejím skončení krajinu zalily opět zářivé žluté paprsky a to těsně před západem slunečního kotouče.

Ale pohled, který se mně v tu chvíli pohledem na oblohu naskytl, byl fascinující.

Samo nebe mně poslalo dárek v podobě duhy, jakou jsem v takové kráse nikdy neviděl.

Dostal jsem dar, který nebude nikdy a nikým překonán.

Příroda si na mě vzpomněla.

Ta nezapomíná!

Smutné okamžiky

Kráčel jsem městem a tradičně zastavil u skřínky s vyvěšenými smutečními oznámeními. Bleskově jsem v nich zaregistroval známé jméno, ano, vždyť umřel Laďa Urbánek, můj dřívější kolega na gymnáziu.

Tak už není mezi námi, má to za sebou, prolétlo mně hlavou.

Nebyl jsem ale až tak překvapen, věděl jsem totiž už řadu měsíců, že na tom není zdravotně dobře.

Takže jeho utrpení skončilo, a to v požehnaném věku osmdesáti let.

Vzpomínám si na začátek sedmdesátých let, když jsem jako učitelský elév přišel na školu, ve které mně bylo přiděleno místo v kabinetě biologie.

Uvítal mě v něm drobný muž s pohotovým, bystrým úsudkem a s nezbytným úsměvem ve tváři.

Docela jsme si celá ta dlouhá léta učitelského soužití rozuměli.

Jen kdyby nebylo toho jeho kouření.

Stal jsem se tím pádem pasivním kuřákem, ale to nám vůbec nebránilo v časté vzájemné konverzaci s následnými úsměvnými pointami.

Přispíval mně radou, byla s ním, jak výše naznačuji, nejednou legrace.

A co jsem s ním zažil mimo školu, no to by bylo na dlouhé povídání.

Spoustu legrace jsme si užili na chmelových brigádách, ale také třeba na zahraničním zájezdu v Holandsku.

Byli jsme tehdy ubytováni u protestantského kněze s vybavením usedlosti více jak skromným.

Rovněž jídelníček hostitele zaváněl hladomorem, ale Laďa všechno bral s jeho typickým humorem.

Bylo tam tehdy větrno a velmi chladno.

Holt, duben u Atlantiku asi nebývá jiný.

Ale zpátky ke kolegovi!

Jeho trefné poznámky na školní dění byly mně i ostatním učitelům dobře známé.

I u žáků byl oblíben, mohu to s plným svědomím potvrdit.

Po jeho odchodu do důchodu jsem ho už příliš často neviděl. Sem tam jsem ho potkával při cestě do obchodu, buď samotného, nebo s jeho paní.

Kdysi jsem si při setkání s ním na něco stěžoval. Odpověděl mně podle mého očekávání:

„Bude hůř, Járo, bude hůř.“

Měl pravdu.

A v pondělí jsme se s ním loučili naposled.

Před klášterním kostelem stálo několik do smutečního oděných kolegů. Hovor uvnitř tohoto hloučku v pochmurném dni vázl.

O čem také mluvit?

Vešli jsme dovnitř kostela, usedli, a záhy započala smuteční liturgie.

Vzhlížel jsem na klenbu chrámu a vzpomínal na svého bývalého kolegu.

Zbystřil jsem pozornost, když byl v závěru obřadu čten jeho životopis.

I když jsem s profesorem Urbánkem sdílel léta společného pracovního procesu, ne všechno jsem o něm věděl...

Obřad skončil, kolegové vynášeli rakev k pohřebnímu vozu.

My ostatní šli mlčky v zástupu za nimi...

Venku jsme postávali a čekali na vyjádření soustrasti pozůstalým.

Naklonil jsem se k Ivošovi, synovi zesnulého

„Upřímnou soustrast, Ivošu,“ vyslovil jsem tradiční formulku a podával mu ruku.

„Ale byla s ním sranda,“ dodatečně jsem hlesl.

Ivoš se usmál...

I v takových smutných okamžicích lze na chvílku zahnat smutek...

Mikuláš v Uherském Brodě

Že se začátkem prosince objeví v našem městě, bylo všem jasné.

Otázka ovšem zněla, kdy přesně a v jaké okázalosti se nám představí.

Již v pátek nám bylo městským rozhlasem dáno na vědomí, že toho dne podvečerem se Mikuláš, anděl i čerti zjeví na Masarykově náměstí.

Nebylo zbylí, musel jsem se tam jít krátce po setmění podívat i já.

Nemusel jsem čekat dlouho, neboť jakmile radniční hodiny ukázaly sedmnáctou hodinu, z Komenského ulice zvolna k centru města příjížděl modře blikající vůz městské policie.

Takový úkaz bývá obvykle znamením, že se děje, nebo bude dít něco neobvyklého.

A taky že dělo!

Policisté byli samozřejmě pouze jakýmsi předvojem nastávající události, neboť záhy se za nimi ze šera vynořil koněm tažený historický kočár se vzpřímeně stojícím Mikulášem.

S tradiční vysokou mitrou na hlavě třímal v ruce masivní berlu. Za ním na sedátku si hověl do bělostného hávu oděný okřídlený andílek.

Uvedený vizuální dojem za kočárem dotvářela skupinka dovádějících rohatých čertů.

Hřmotná postava dobrotivého biskupa s mohutným tmavým plnovousem budila oprávněnou pozornost veřejnosti, stejně jako jeho půvabný anděl, který na sebe v tu chvíli vzal lidskou podobu.

Musím pochválit i čerty, svými reji dostáli pověstem, které je provázejí, i když snad mohli více řinčet řetězy.

Jde však jen o můj ryze soukromý názor, nikomu ho, probůh, nevnučuji.

Vozítko s Mikulášem a jeho družinou obkroužilo náměstí, které bylo do značné míry zaplněno rodiči s malými dětmi, často batolecího vzezření.

Nad obeliskem Cesta světla kočár zastavil, Mikuláš s andílkem z něho vystoupili a očekávaně se jali vyptávat postávajících rodičů i dětí na dřívější skutky malých capartů.

I já pochopitelně hořel zvědavostí v naději vyzískat z probíhajících dialogů spojených s případnými odměnami co nejvíce podrobností.

Žel k místu dění jsem se nemohl pro množství přihlížejících osob prodat.

Nezbývalo mně tedy než jen zdáli sledovat, jak se čerti mezi sebou i nadále čertili a andělek rozdával na všechny strany nesmělé, leč konejší úsměvy.

Pokusil jsem se alespoň něco z viděného, tedy Mikuláše, anděla a čertů, vyfotit, ale blesk mého fotoaparátu už zdaleka nebyl tím, čím býval.

„Nu což, nevadí, počkám si na oficiální fotky z brodské radnice,“ blesklo mně v tu chvíli hlavou.

Jaký ale výsledný dojem udělal Mikuláš s čertem na naši drobotinu, to jsem hodlal zjistit až zpovídáním našich nejmenších v městském parku, kteří tam ve všední den pravidelně skotačí.

A právě proto jsem v pondělních dopoledních hodinách v uvedených místech poprosil paní učitelku z mateřské školy o možnost položit několik otázek svolanému houfu asi čtyřletých dětí.

Úsměvným souhlasným pokynutím hlavy mně vyšla vstříc.

„Tak co, děti, byli i u vás doma v sobotu večer na návštěvě Mikuláš s čertem?“ započal jsem s nimi diskuzi.

Les rukou vystřelil nahoru s překřikováním všech.

„Byli, byli.“

„A těch čertů jste se nebáli?“

Ohlas maličkých byl v ten okamžik o poznání menší.

„Já jsem se nebál,“ se značnou nejistotou v hlasu mně odpověděl ten nejodvážnější z nich.

„A na co se tě Mikuláš ptal?“ položil jsem mu stěžejní otázku.

„No, jestli jsem rodiče nezlobil.“

„A co jsi mu odpověděl?“

„Řekl jsem mu, že... že někdy zlobil,“ ozvalo se provinile.

„A slíbil jsi Mikuláši, že se polepšíš?“

Přikývnutí osloveného sklopenou hlavou bylo nepřehlédnutelné.

Otázek z mé strany k dětem bylo přirozeně více, přičemž jsem o věrohodnosti odpovědí ani na okamžik nezapochoyboval.

Kdyby tak upřímně reagovali i dospělí, nebylo by to špatné.

Tím pádem si myslím, že nejenom Mikuláš, ale i ti čerti jsou čas od času užiteční. Snad nás může jenom mrzet, že čertovské řinčení řetězy nemá na dospělé jedince takový výchovný efekt jako na ty malé!

Štědrovečerní zamyšlení

Vánoce sice začínají, jak patrně víme, až večerem Štědrého dne.

Ale i jeho počátek měl čím překvapit.

Když jsem ráno po probuzení vyhlédl z okna, spatřil jsem jen mlhu, která by se dala, jak se říká, nožem krájet.

„Ach jo, to budou zase Vánoce,“ posteskl jsem si.

Příroda je vůbec v současnosti nějaká divná.

Předeslý večer se mně po zahradě producíroval ježek, který měl být dávno zazimován. Některé keře i stromy začínají pučet, zeleně je na polích mnohdy vidět více jak v horkém létě.

Něco se s naší zeměkoulí děje, ale co?

I vědci si drží nevěřičně hlavu v dlaních, dosavadní klimatická data jsou jim většinou k ničemu.

Mlha se ale v průběhu svátečního dne rozpustila, náměstí s přilehlými ulicemi ztišila, i aut bylo na silnicích vidět znatelně méně.

Jen ten sníh, tak toužebně očekávaný, u přicházející vánoční atmosféry znovu chyběl.

Ta alespoň o sobě dávala v našich domácnostech vědět svou nezaměnitelnou vůni jehličí, cukroví, purpury a vonných františků.

Myšlenky dětí a jejich rodičů se však především ubíraly k blížícímu se večeru, chvílím štědrosti a vděku.

Krajinou se mezitím s postupujícím šerem rozprostřelo posvátné ticho.

Jako každý rok, tak i letos jsem se rozhodl v pozdějších večerních hodinách projít okrajovými čtvrtěmi našeho města.

Hodlal jsem si vychutnat vánoční atmosféru v jiném pohledu.

Ulice jsem shledal podle svého očekávání liduprázdnými.

Za celou půlhodinu své chůze jsem nepotkal jediného člověka. Jen dvě auta projela kolem mě, jinak všude kolem převládalo okouzující ticho.

Procházel jsem kolem více či méně výstavných domů a domků, altánků i pergol osvětlených přečtenými bílými i pestrobarevnými světelnými řetízky.

Mnohé z nich posloužily i smrkům v předzahrádkách odít se do svátečního zářícího hávu, nejednou se stékajícími světelnými slzami.

U některých domů byly dokonce k nahlédnutí i vánoční symboly, umně vytvářené z bodových světél.

Místy se za záclonami a poloprůsvitnými závěsy chlubily svou výzdobou vánoční stromky.

Pohádkový svět, na mou duši!

Procházel jsem však i uličkami bez větší vánoční výzdoby.

Potemnělými, nezvykle v ten čas tichými.

I ty však dotvářely kolorit Vánoc, pro někoho třeba svou tajuplností.

Ne každý z nás ten večer rovněž tušil, že i nebeská sféra přispěla k probíhajícím štědrovečerním hodinám pozoruhodnými jevy.

Mezi plynoucími oblaky na obloze shlížel na pozemský svět měsíční úplněk, který jinak bývá o vánočních svátcích zřídka kdy k vidění.

Jen o pár hodin dříve poslal zdravici naší zeměkouli kolem ní letící dvoukilometrový asteroid.

Sice byl vzdálen asi 30 x dál než je vzdálenost naší planety od Měsíce, ale i tak si informovaný člověk nemusel být jistý, jestli to astronomové dobře spočítali.

A co se dělo na Štědrý večer v interiérech našich domovů?

Přirozeně nemohla chybět slavnostní večere s následným rozdáváním dárků. Poté jistě nadešel čas pro sledování oblíbených televizních pohádek a inscenací.

Neméně lákavou, zejména pak pro dospělé, byla i nabídka hudebních pořadů.

Koledy s hluboce procítěnou Tichou nocí se staly pro mnohé z nás duše pohlazením, stejně jako repertoár Spirituál kvintetu.

Každý Štědrý večer má tedy svou působivou atmosféru. Prostoupeňnou kouzlem tradic a zvyků, ale i prožívanou radostí z obdarovávání našich blízkých.

Obsah

Předmluva	3
Jeden den seniora.....	5
Časné nedělní ráno	7
Koupě fotoaparátu.....	9
Nový pas	11
Rozhovor s nevidomým	14
Potíže s kalousem ušatým	16
„Rodinný“ autobus.....	18
Nevítaná návštěva	21
Pátek – třináctého... ..	23
Ach, ty kontejnery... ..	25
Trable s autem.....	27
Parkování.....	32
Parádní podívaná.....	35
Polostínové zatmění Měsíce	38
Karpatské toulky	40
Bože, ta podoba!	42
Postrach zahrad	44
Setkání s koníky	46
Svatba u maršovské zvoničky	49
Bartolomějská pouť.....	52
Dovádivé děti	55
Prvňáčci.....	57
Den dětí	61
Brodské zastupitelstvo	63
Brodské osobnosti.....	66
Planetární stezkou.....	69

Návštěva markraběte Karla v našem městě	72
Bitva poblíž Uherského Brodu	74
Ležení Uhrů	75
Neobyčejný zážitek – soubor Herema' oni z Polynésie v Uherském Brodě	78
Markrabětem Karlem, my byli zváni... ..	80
Orelské slavnosti	83
Všichni moji starostové	86
Kukuřičné šustí	88
Cena města Uherského Brodu	91
Výročí gymnázia	94
Laboratoř biologie	98
Exkurze se studenty v městském parku	101
Setkání po patnácti letech	103
Vzpomínky na narozeniny	106
Smutné okamžiky	108
Mikuláš v Uherském Brodě	110
Štědrovečerní zamyšlení	113

Jaromír Slavíček **ŽIVOTA STRÍPKY**

Autorské právo © Jaromír Slavíček 2016
slavicek.tenis@seznam.cz

Fotografie © Jaromír Slavíček, Markéta Švehlíková,
Ivan Carvan, Pavel Kuča 2016

Ilustrace na obálce © Jana Jurásková 2016
Fotografie na obálce © Kamila Buráňová 2016

Vydal ELTISK, vydavatelství a nakladatelství
Mariánské náměstí 63, 688 01 Uherský Brod
www.eltisk.cz
vydavatelstvi@eltisk.cz

Sazba a tisk ELTISK, s. r. o.
1. vydání

Všechna práva vyhrazena. Tato kniha a ani její části nesmí být rozmnožována tiskem, fotokopíemi, počítačovými datovými soubory, ani jiným způsobem bez předchozího svolení autora.

ISBN 978-80-88116-48-6

ISBN 978-80-88336-48-6

9 788088 116486